

สำนักงานหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

บิตุหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

ด. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

A Study of Socio-Economic of Farmers in
Tambon Banpru, Amphoe Hatyai, Changwat Songkha
in 1988

T097982

โดย

นาย เจือ หนูไธ

เสนอ

ภาคบริหารธุรกิจ เกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจ เกษตร)

พ.ศ. 2531

ฟพ.
๑๘๒ ก
๒๕๓๒

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 97982
วัน,เดือน,ปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาคบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาระดับเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

ต. บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

นาย เจือ หนูอุไร

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ ๗ เดือน พฤษภาคม 2532

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

[Signature] ๒๔ พ.ค. ๓๒
(อาจารย์เสาวคนธ์ เลือดการจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature] ๒๖ พ.ค. ๓๒
(อาจารย์บรรเลง ศรีพัฒน์ในทัย)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature] ๒๖ พ.ค. ๓๒
(อาจารย์วิรัช กระแสจันทร์)

หัวหน้าภาควิชา

[Signature] ๒๖ พ.ค. ๓๒
(อาจารย์อำนาจ แสงโนรี)

13708

๒๖ พ.ค. ๓๒

๒๗

๑๘๒๗

๒๕๓๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

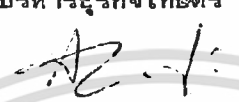
บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของ เกษตร
ด,บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปีพ.ศ. 2531

โดย : นาย เจือ หนูอุไร

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจ เกษตร)

สาขาวิชา เอก : บริหารธุรกิจ เกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
(เสาวคนธ์ เลือดกาญนะ)

จังหวัดสงขลา ประชากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 71,71 ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เป็น
อาชีพหลักของ เกษตรกร ส่วนมากทำสวนยาง รองลงมาคือ การทำนา แต่เกษตรกรขาดความรู้
และความ เข้าใจในเรื่องของการผลิต ดังนั้น เพื่อให้การจัดการฟาร์มให้มีประสิทธิภาพควรถือจะมี
การศึกษาถึงสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของ เกษตรกร ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด-
สงขลา ก่อนที่จะทำการส่งเสริม เพื่อทราบความต้องการและปัญหาของ เกษตรกรที่แท้จริง

การศึกษาดังนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมตลอดจนปัญหาและ
ความต้องการความช่วยเหลือของ เกษตรกรจากทางราชการ จากนั้นจึงทำการ เปรียบ เทียบฐานะ
ทาง เศรษฐกิจและสังคมของ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำ
นา เพื่อทำการพัฒนาท้องถิ่น โดยการกำหนดนโยบายที่จะทำการส่งเสริมให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของ เกษตรกร ตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้งหมด 103 ครอบครัว จากประชากรทั้งหมด 1032
ครอบครัว ของตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. 2531

ผลจากการศึกษาสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของ เกษตรกร ตำบลบ้านพรุ อำเภอ-
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่าโดยทั่วไปเกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นเพศชายอายุ เฉลี่ย 46 ปี นับถือ
ศาสนาพุทธ จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ร้อยละ 28.33 มีจำนวน 5 คน เกษตรกรร้อยละ
88.35 ประกอบอาชีพทำสวนยาง อาชีพรองคือการทำนา

เกษตรกรมีรายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เฉลี่ย 72,226.52 บาทต่อ
ครอบครัวต่อปี รายได้จากการประกอบอาชีพนอกการเกษตร เฉลี่ย 4,379.81 บาทต่อครอบครัว
ต่อปี รายจ่ายของ เกษตรกรแบ่งออกเป็นรายจ่าย ทางด้านการครองชีพและรายจ่ายเพื่อการลงทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรมีรายจ่ายทั้งหมด 39,484.44 บาท ต่อครอบครัวต่อปีสำหรับเกษตรกรที่
มีการกู้เงินส่วนใหญ่แล้วจะกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เงินกู้ส่วนใหญ่
ร้อยละ 59 จะนำไปใช้จ่ายเพื่อการลงทุน เกษตรกรที่มีรายได้เหลือส่วนใหญ่แล้วจะฝากไว้กับ
ธนาคารพาณิชย์ ทรัพย์สินของเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.66 จะเป็นที่ดิน เฉลี่ยแล้วเกษตรกร
มีทรัพย์สินคิดเป็นมูลค่าแล้วประมาณ 353,323 บาทต่อครอบครัวในส่วนของค่าใช้จ่ายที่ดินนั้นปรากฏ
ว่าส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะนำที่ดินนั้นไปใช้ในการทำสวนยาง รองลงมาคือการทำนาและอื่นๆ
เฉลี่ยแล้วเกษตรกรมีที่ดิน เป็นของตนเองประมาณ 19.92 ไร่ต่อครอบครัว

ในการเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆ ของเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ
36.37 เข้ากลุ่มยางแผ่น การเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติของเกษตรกรส่วนใหญ่
ร้อยละ 30.63 ไม่ได้เข้าร่วมอบรมใดๆเลย รองลงมาร้อยละ 21.62 อบรมอาสาพัฒนา ป้องกัน
ตนเองส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา ร้อยละ 59.22 เข้าร่วม เป็นครั้งคราวและเกษตรกร
ส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.65 ไม่ได้รับตำแหน่งใดเลยในหมู่บ้าน ส่วนผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ส่วน
ใหญ่ร้อยละ 43.69 เกษตรกรนำไปขายให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ตลอด
จนความรู้ที่เกษตรกรได้มาส่วนใหญ่ได้จากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ส่วนความต้องการ
ความช่วยเหลือของเกษตรกร เพื่อให้การผลิตและขายผลผลิตมีประสิทธิภาพนั้น เกษตรกรต้องการ
ให้ทางราชการช่วยเหลือในการจัดตั้งกลุ่มยางแผ่น และให้อบรมเกี่ยวกับการทำยางแผ่น ให้มีคุณภาพ
นอกจาก ในเรื่องของเงินทุนและที่ดินพบว่า เกษตรกรต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือทาง
ด้านเงินทุน เพื่อนำไปขยายพื้นที่การผลิต เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ มีที่ดินทำกินไม่เพียงพอ

สำหรับ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนานั้นพบว่า เกษตรกรที่ประกอบ
อาชีพทำสวนยางนั้น มีรายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว 82,654.6 บาทต่อครอบครัวต่อปี และมีราย
จ่ายทั้งทางด้านการลงทุน และเพื่อการครองชีพประมาณ 43,311.71 บาทต่อครอบครัวต่อปี เงินกู้
ส่วนใหญ่กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและมีการถือครองที่ดิน เฉลี่ยต่อครอบ
ครัว 21.46 ไร่ ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนานั้นมีรายได้เฉลี่ย รวมต่อครอบครัว 26,866.
67 บาท ต่อครอบครัวต่อปี รายจ่ายทั้งทางด้านการลงทุนและเพื่อการครองชีพประมาณ 18,490
บาทต่อครอบครัวต่อปี การถือครองที่ดินเฉลี่ยแล้ว ประมาณ 10.19 ไร่ ต่อครอบครัว ในส่วนของ
การกระจายรายได้ของเกษตรกรทั้งอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนานั้นพบว่า เกษตรกรที่ประกอบ
อาชีพทำนามีการกระจายรายได้ดีกว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง การขายผลผลิตของ
เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด เช่นเดียว
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา ความรู้ พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวน
ยางจะได้รับจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งต่างจากเกษตรกรที่ประกอบอาชีพ
ทำนา ซึ่งได้จากการปลูก และค้นคว้าด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่

เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาควรที่จะมีการปลูกพืชอื่นที่ใช้ระยะเวลาสั้น สลับกับ
การทำนา โดยใช้พื้นที่และเวลาว่างหลังจากการทำนา มาใช้ประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางนั้น ควรรวมกลุ่มกัน เพื่อเป็นข้อต่อรองกับพ่อค้า ในเรื่อง
ของราคา และสามารถนำผู้มีความรู้ในเรื่องของการผลิตยางแผ่นดิบ ได้รวดเร็วและทั่วถึงกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(2)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
วิธีการศึกษา	5
บทที่ 2 โครงร่างทางทฤษฎี	6
การตรวจเอกสาร	6
แนวความคิดในการศึกษา	6
บทที่ 3 ผลการศึกษา	9
ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร	9
ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร	14
ข้อมูลทางด้านสังคมของเกษตรกร	25
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร	28
เปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่ระดมอาชีพ	
ทำสวนยางและอาชีพทำนา	34
บทที่ 4 สรุปและข้อ เสนอแนะ	53
สรุป	53
ข้อ เสนอแนะ	54
เอกสารอ้างอิง	55
ภาคผนวก	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เพศของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	9
2	อายุของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	10
3	การนับถือศาสนาของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	10
4	สถานภาพสมรสของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	11
5	ระดับการศึกษาของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	11
6	จำนวนบุตรของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	12
7	จำนวนสมาชิกของครอบครัวเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	13
8	อาชีพหลักของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	13
9	อาชีพรองของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	14
10	รายได้เฉลี่ยต่อปีจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรวมของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	15
11	รายได้เฉลี่ยต่อปีจากการประกอบอาชีพของเกษตรกรรวมของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	16
12	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการครองชีพของเกษตรกรต่อปีต่อครอบครัวของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	16
13	รายจ่ายเพื่อการลงทุนของเกษตรกรต่อปีต่อครอบครัว ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	17
14	รายได้สุทธิต่อครอบครัวของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	18
15	การกู้เงินของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	19
16	แหล่งเงินทุนของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ.	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	แหล่งเงินทุนและวัตถุประสงค์ของการกู้เงินจากตัวอย่างเกษตรกร ที่กู้เงินทั้งหมดของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	21
18	ยอดเงินกู้ เงินชำระคืน และเงินที่ยังไม่ได้ชำระคืนของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	22
19	แหล่งเงินฝากของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	23
20	มูลค่าทรัพย์สินของเกษตรกร เมื่อคิดเป็นตัวเงินต่อครอบครัวของ เกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	23
21	มูลค่าเครื่องอุปโภคของเกษตรกรต่อครัวเรือนใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	24
22	การถือครองที่ดินต่อครอบครัวของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	25
23	จำนวนถือครองที่ดินของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	25
24	การเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆ ของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	26
25	การเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	27
26	การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาในวัดของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	28
27	ตำแหน่งของเกษตรกรที่ช่วยเหลือสังคม ในท้องถิ่น ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	28
28	การขายผลผลิตของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวชนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
29	แหล่งพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	30
30	ความรู้ทางด้านการเกษตร ที่ได้รับมาจากแหล่งต่างๆของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	30
31	ความต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือและจัดตั้งกลุ่มต่างๆของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	31
32	การเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร จากราชการของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	32
33	ความต้องการให้ทางราชการจัดฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	32
34	ความต้องการความช่วยเหลือจากราชการช่วยเหลือเกี่ยวกับปัจจัยการผลิตของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	33
35	เพศของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	34
36	อายุของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	35
37	การนับถือศาสนาของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	36
38	สถานภาพสมรสของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	36
39	ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาและอาชีพทำสวนยาง ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	37
40	จำนวนบุตรของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	38
41	จำนวนสมาชิกของครอบครัวเกษตรกรที่ประกอบอาชีพ ทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	39

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
42	รายได้และรายจ่ายเฉลี่ยของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	40
43	รายได้สุทธิต่อครอบครัวของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	40
44	แหล่งเงินทุนของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	42
45	แหล่งเงินฝากของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	42
46	การถือครองที่ดินเฉลี่ยต่อครอบครัวของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	42
47	การเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆ ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	44
48	การเข้าอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	45
49	การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	46
50	ตำแหน่งที่เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ดำรงอยู่ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	46
51	การขายผลผลิตของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	47
52	แหล่งพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่เกษตรกรประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	48
53	ความรู้ที่เกษตรกรประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	49

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
54	ความต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือและจัดตั้งกลุ่มของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	49
55	การเข้าฝึกอบรม เกี่ยวกับการเกษตร: ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	50
56	ความต้องการให้ทางราชการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร: ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต. บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	51
57	ความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการ ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531	51
58	ความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการ ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ.2531	52

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 การกระจายรายได้ของเกษตรกรทั้งหมด เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531 41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

การเกษตรนอกจากจะมีความสำคัญต่อประเทศไทย ในแง่ของการผลิตอาหารเพื่อ การบริโภคและอุปโภคของประชากรในประเทศไทยแล้วยัง เป็นแหล่งรายได้และที่มาของเงินตรา ต่างประเทศเพื่อพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยโดยส่วนรวมอีกด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ ว่าความอยู่รอดของประเทศไทยที่เป็นมาในอดีตและปัจจุบันตลอดจนอนาคตนั้นขึ้นอยู่กับ การเกษตร รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านนี้ตลอดมา จะเห็นได้จากความพยายาม สร้างโครงสร้างพื้นฐานในชนบท (rural infra - structure) โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา อาทิเช่น การสร้างเขื่อน การชลประทาน การพัฒนา แหล่งน้ำ การสร้างทาง การ ล่าเลียงที่ผลผลิตจากไร่นา มาสู่ตลาดเป็นต้น นอกจากนี้ยังเร่งรัดพัฒนา งานด้านการค้นคว้า ทด- ลองทางวิชาการและเทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อนำไปปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตให้ถูกต้อง เหมาะสมยิ่งขึ้น

ในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมาถึงแม้ว่าการพัฒนาทางการเกษตร จะขยายตัวในอัตรา ค่อนข้างสูงมากสามารถเพิ่มผลผลิตร้อยละ 5 ต่อปี ซึ่งเปรียบเทียบกับ การขยายตัวทางการเกษตร ของโลกที่เพิ่มขึ้นในอัตราเพียงร้อยละ 2.5 - 2.8 ต่อปี เท่านั้น แต่คณะกรรมการพัฒนา เศรษฐ- กิจ และสังคมแห่งชาติ ได้รายงานว่ายังมีคนยากจนถึง 11.5 ล้านคน คิดคิดเป็นร้อยละ 31 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็น เกษตรกรที่อยู่ในชนบท (วิศาล, 2528)

จากการที่สินค้าเกษตร เป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้กับประเทศ เกินกว่าครึ่งหนึ่งของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของประเทศ คือมูลค่าส่งออกทั้งหมด 239,312.7 ล้านบาท ส่วนมูลค่า ขาออกสำหรับสินค้าเกษตรกรรมและผลิตภัณฑ์ 133,227.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.09 (ศูนย์สถิติการเกษตร, 2529/30) และการที่ผลิตผลทางการเกษตรได้ส่งผลให้เกิดรายได้กับ การเกษตร ก็โดยอาศัยกลไกของตลาดแลราคาเป็นตัวชี้้นำทำให้เกิดผลผลิตถ้าปีใดผลผลิตสูง เกษตรกรก็มีรายได้สูงขึ้นสภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกร ก็ดีขึ้นตามรายได้ที่ได้รับ ในทางตรง กันข้ามถ้าราคาผลผลิตตกต่ำ เกษตรกรก็มีรายได้ต่ำทำให้ได้รับความเดือดร้อนมีหนี้สิน เพิ่มขึ้นฐานะ ยากจนลง การเผยแพร่ความรู้และเทคนิคทางการเกษตร แผนใหม่ ตลอดจนพันธุ์พืชและพันธุ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัตว์ที่เลี้ยงไม่สามารถเผยแพร่ไปสู่เกษตรกรได้อย่างทั่วถึงเท่าที่ควร เพราะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับพนักงานส่งเสริมการเกษตรต่อครอบครัวของเกษตรกรประมาณ 1 ต่อ 2,000 ครอบครัว เท่านั้น (เฉลิมชัย, 2530) เป็นผลให้การเผยแพร่กระจายความรู้ไปสู่เกษตรกร เป็นไปได้ไม่ถึงถึงและกว้างขวางเท่าที่ควรซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องทำการแก้ไข ฉะนั้นกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีหน้าที่ที่รับผิดชอบของงานส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้การเกษตรไปสู่เกษตรกรโดยตรง ได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ในทุกทางทั้งทางด้านการเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มีเพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึงและกว้างขวางตลอดเวลา ขณะเดียวกันก็ได้มีการปรับปรุงแก้ไข วิธีการส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนนำวิธีการส่งเสริมการเกษตรแผนใหม่มาใช้ในโครงการต่างๆ

ประชากรในจังหวัดสงขลาประมาณร้อยละ 71.71 ได้ประกอบอาชีพทำการเกษตรได้แก่การทำสวนยาง, ทำนา, เลี้ยงสัตว์, ปลูกผักและสวนผลไม้ ซึ่งอาชีพเหล่านี้ที่หารายได้ให้กับเกษตรกรมากที่สุดคือ การทำสวนยาง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2529) เมื่อเกิดผันผวนทางเศรษฐกิจของโลก ทำให้ราคาของยางพาราเปลี่ยนแปลงขึ้นลงไม่แน่นอนก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เกษตรกรที่ทำสวนยางทั่วไป โดยเฉพาะเจ้าของสวนยางขนาดเล็ก (เนื้อที่ตั้งแต่ 10 ไร่ลงมา) ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้กรรมวิธี การทำยางแผ่นของเกษตรกรยังไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ตลาดต้องการ เพราะเกษตรกรขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องของการผลิตปัญหาของเกษตรกรที่ทำนา เลี้ยงสัตว์และชนิดอื่นๆ ซึ่งมีอาชีพรองจากการทำสวนยางก็มีสภาพอย่างเดียวกัน เกษตรกรส่วนมากทำนาเพียงปีละครั้ง เกษตรกรมีฐานะยากจน ขาดความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่ และปัญหาเรื่องน้ำใช้เพื่อการเกษตรเป็นปัญหาสำคัญ ที่จำกัดการผลิตอีกอย่างหนึ่งด้วย น้ำที่นำมาใช้ในการผลิตได้จากธรรมชาติ เป็นส่วนใหญ่ บางครั้งฝนไม่ตกตามฤดูกาลหรือตกมาก เกินไปก็ทำให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกร

จากการดำเนินการส่งเสริมการเกษตร ที่ผ่านมานั้น ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของผู้วางแผนและดำเนินการส่งเสริมการเกษตร คือ การขาดความเข้าใจ ถึงสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ตลอดจนปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรทำให้การส่งเสริมไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรแต่ละท้องถิ่น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริมเกษตรกรในแต่ละตำบล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประหยัดเวลาและงบประมาณในการดำเนินงาน ตลอดจนให้ถูกหลักการส่งเสริม ซึ่งสนองความต้องการการของเกษตรกร เริ่มต้นจากสภาพที่เป็นจริงและดำเนินการด้วยความเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็นว่าไม่จำเป็นขอคืนเอกสารคืนทันที ไม่ควรนำเอกสารไปเผยแพร่ในที่สาธารณะ หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น จึงควรมีการศึกษาถึงสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ในตำบล เพื่อนำมาใช้ เป็นพื้นฐาน ในการทำโครงการและวางแผนการส่งเสริมการเกษตรในระดับ ตำบลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทำการศึกษาสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของเกษตรกร ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร ที่ประกอบอาชีพทำสวนยางกับทำนา ของเกษตรกรในตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาความต้องการ ความช่วยเหลือของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรเพื่อนำไปใช้ในการจัดการฟาร์ม เพื่อให้ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรดีขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษา คาดว่าจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่องานส่งเสริม การเกษตร ซึ่งจะทราบถึงสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมปัญหาและความต้องการของเกษตรกร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผน หรือจัดทำโครงการส่งเสริมการเกษตร เพื่อปรับปรุงการเกษตรและสภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกร
2. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน พัฒนาการต่างๆที่ต้องการจะใช้ข้อมูลต่างๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นที่ทำการศึกษา
3. ข้อมูลทางเศรษฐกิจ และสังคม สามารถใช้เป็นตัวพื้นฐาน ในการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการส่งเสริม หรือการพัฒนาท้องถิ่นได้ด้วย
4. ทำให้ทราบถึงความต้องการของเกษตรกรใน การประกอบอาชีพทางการเกษตร อันจะเป็นแนวทางใน การกำหนดนโยบาย ด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2531 จำนวนทั้งหมด 103 ครอบครัว ในการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจนั้น ทำการศึกษาถึง รายได้ รายจ่าย การกู้เงิน และมูลค่าทรัพย์สินของเกษตรกรส่วนทางสังคมนั้นได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่น การฝึกอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา ของเกษตรกร ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

นิยามศัพท์

กลุ่มอย่างแผ่น หมายถึง การรวมกลุ่มกันของเกษตรกรในหมู่บ้านที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง เมื่อได้ผลผลิตเป็นยางแผ่นแล้ว จะทำการรวบรวม นำไปขายให้กับบริษัทที่เสนอให้ราคายุติธรรมที่สุด โดยกำหนดให้ 1 เดือน รวมกลุ่มกัน 2 ครั้ง

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรมากที่สุด ซึ่งเกษตรกรถือเป็นรายได้หลัก

รับจ้างกรีดยาง หมายถึง การกรีดยางที่ผู้กรีด ได้รับส่วนแบ่งจากเจ้าของสวน ถืออัตราส่วนของน้ำหนักยางแผ่น 50 : 50 สำหรับการกรีดยางพันธุ์พื้นเมืองหรือในอัตรา 40:60 สำหรับการกรีดยางพันธุ์ดี

การศึกษาสภาวะ เศรษฐกิจและสังคม หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับ เรื่องเพศ, อายุ, การนับถือศาสนา, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา, จำนวนบุตร, จำนวนสมาชิกในครอบครัว, รายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรกร, รายได้จากการประกอบอาชีพนอกการเกษตร, รายจ่ายเพื่อการครองชีพ, รายจ่ายเพื่อการลงทุน, รายได้สุทธิ, แหล่งเงินทุน, มูลค่าทรัพย์สิน, มูลค่าเครื่องอุปโภค, การถือครองที่ดิน, การเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆ ของเกษตรกร, การอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ, การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา และตำแหน่งของเกษตรกรที่ช่วยเหลือสังคมในท้องถิ่น ของเกษตรกรตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. 2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้มาจากการสำรวจ โดยออกแบบสอบถามเกษตรกร ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด สงขลา จำนวน 103 ครอบครัว จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการศึกษา ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แล้ว ทำการแก้ไข ตรวจสอบความเรียบร้อย แล้วนำมาเข้าตารางจัดเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนแรก ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนที่ 3 ข้อมูลทางด้านสังคม และส่วนสุดท้าย เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกรจากราชการในด้านการเกษตร ทำการวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติ เช่น การแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยในส่วนของการวิเคราะห์เปรียบเทียบการกระจายรายได้ของเกษตรกร ที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง อาชีพทำนาและเกษตรกรทั้งหมดที่ประกอบอาชีพการเกษตร

โครงร่างทางทฤษฎี

การตรวจเอกสาร

ใจ (2531)

สมนึก (2519) การศึกษาความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและการศึกษาของกลุ่ม

เกษตรกรในท้องที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าปัญหาของการเพาะปลูกของสมาชิกของเกษตรกรในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีปัญหาการขาดแคลนน้ำชลประทานขาดความรู้สมัยใหม่ ศัตรูพืช- ระบาด ไม่มีความรู้เรื่องปุ๋ย ขาดเครื่องมือทุนแรงผลผลิตถูกเอาตัดเอา เปรียบจากพ่อค้า หาดลาด ยาก และไม่รู้จักแปรรูปผลผลิตปัญหาหลักฐานการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ การเกษตร ความรู้ต่ำ อย่างสูงแก่ประมณี สมาชิกในครอบครัวมาก เพราะไม่มีความรู้และเข้าใจ ในเรื่องของการวางแผนครอบครัว ใจผู้ร้ายชุกชุม บังคับพื้นฐานทางการบริโภคไม่มี ขาด น้ำดื่ม และปัญหาการส่งเสริมวิชาความรู้ เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยสนใจเท่าที่ควร

✓ ยกย่อง (2523) การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร เพื่อการส่งเสริมการเกษตร ในหมู่บ้านวังแดร์ ตำบลนาท่อมเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง พบว่าอาชีพหลักของเกษตรกรที่ ทำรายได้ให้แก่เกษตรกร มากที่สุดคือ การทำสวนยาง อาชีพรองคือรับจ้างกรีดยาง ร้อยละ 43.14 เกษตรกรมีรายได้ปีละ 2001-30,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 23.53 เกษตรกรมีรายได้ 10,001-20,000 บาท และเกษตรกรที่มีรายได้ 30,001-40,000 บาท จำนวนร้อยละ 21.57 รายได้ สูงสุดที่เกษตรกรได้รับคือ 77,530 บาท และรายได้น้อยที่สุดคือ 6,700 บาทต่อปี การกู้เงินและแหล่งเงินกู้ของเกษตรกร เกษตรกรส่วนมากไม่ได้กู้เงิน คิด เป็นร้อยละ 72.55

✓ ดิเรก (2526) ได้กล่าวถึงเรื่องสภาพโดยทั่วไปของเกษตรกรในด้านการผลิตและ รายได้ดังนี้ จำนวนคนในวัยแรงงานในปี พ.ศ. 2521 ที่เป็นเกษตรกรนั้นมี 61.7% แต่จำนวนเกษตรกรกลับเพิ่มขึ้น ในช่วงเดียวกันจาก 11 ล้านคนเป็น 15 ล้านคน และมีการเพิ่มขึ้นนี้ จากการปลูกข้าว และพืชอื่นๆเพิ่มขึ้น ซึ่งเข้าใจว่าเนื้อที่ ที่เพิ่มขึ้นนั้นเพิ่มจากการบุกเบิกป่าสงวน ประชากรในภาคการเกษตรมีผลเฉลี่ยจากผลิตภัณฑ์ภายในประเทศต่อคน เมื่อเปรียบเทียบกับประชากร นอกการเกษตรต่างกันถึง 1 ต่อ 8.54 ในปี พ.ศ. 2520 และเมื่อรายได้ของครอบครัวของ เกษตรกรแล้วระหว่างปี พ.ศ. 2523 ครอบครัวในภาคอีสานมีรายได้น้อยที่สุด รองลงมาคือภาค

เหนือ ถึงแม้ว่าเกษตรกรมีการเพิ่มรายได้ช่วง ปี พ.ศ. 2518 เฉลี่ยประมาณ 3 เท่า แต่มีได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายความว่า เกษตรกรมีการกินดีขึ้นเลย เพราะปริมาณการบริโภคโปรตีนจากเนื้อสัตว์แทบจะไม่
ได้เพิ่มขึ้นเลย และการบริโภคเนื้อสัตว์บางอย่างลดปริมาณลงด้วยซ้ำ

ในเรื่องการใช้เทคโนโลยีการเกษตรนั้น พบว่าเกษตรกรที่มีรายได้ดีกว่าจะมีแนว
โน้มการทํานาปรังมากกว่า เกษตรกรที่ได้รับเงินเชื่อจากสถาบันการเกษตร จะใช้ปุ๋ยเคมีมากกว่า
เกษตรกรที่สนใจภาวะตลาดมีแนวโน้มยอมรับข้าวเหนียว มีการใช้ยาฆ่าแมลงมากกว่า และพบว่า
เกษตรกรที่อยู่ในเขตชลประทานมีช่วงเวลาการผลิตต่อปีประมาณ 6,19-8,2 เดือนขณะที่เกษตรกร
ในเนื้อที่ ที่ไม่มีระบบชลประทานทำการผลิตเพียงปีละ 3.9 เดือนเท่านั้น สภาพความยากจน
ในชนบทไทยมีลักษณะที่เห็นเด่นชัดอยู่ ที่สำคัญพอสรุปได้ คือ การขาดปัจจัยการดำรงชีพ เช่นอาหาร
เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค, การแก้ไขปัญหาอย่างง่าย ๆ โดยไม่ค่อยคำนึงถึงความถูกต้องใน
หลายครั้ง, การตกเป็นเหยื่อของคนที่ไม่ลืดอกว่า, การขาดหลังต่อรอง และการขาดโอกาสที่จะ
ปรับปรุงตนเอง ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เกิดจาก การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตและโลก,
การขาดความคิดความกระตือรือร้นและการใฝ่หา, การขาดความสามารถและมีมือในการประกอบ
การ รวมทั้งการจัดการ, การขาดวัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพ, การขาดโอกาสในการหาราย
ได้, ระบบการเมือง และระบบราชการไม่เอื้ออำนวยต่อการมีเสรีภาพ และทำเทียมกับผู้อื่นใน
การดำเนินการชีวิต

✓ วิศาล (2528) การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรทำสวน บ้านนาสาร จังหวัด-
สุราษฎร์ธานี ได้สรุปเกี่ยวกับรายได้สุทธิของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำสวนในปี พ.ศ. 2526 ปรากฏ
ว่า สมาชิกเกือบครึ่ง (41.4%) มีรายได้สุทธิต่ำกว่า 20,001 บาทส่วนที่เหลือซึ่งเกินครึ่งเล็กน้อย
(58.6%) มีรายได้สูงกว่า 60,000 บาท แต่ไม่เกิน 402,000 บาท สมาชิกมีรายได้สุทธิ
ต่ำสุด 1,500 บาทต่อปี, สมาชิกมีรายได้สุทธิสูงสุด 402,000 บาท และสมาชิกมีรายได้เฉลี่ย
สุทธิ 47,115.70 บาท ต่อปี

✓ เฉลิมชัย (2530) การศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรตำบลเขาทอง
อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ได้สรุปด้านการผลิตของเกษตรกรว่า แหล่งเงินทุนที่เกษตรกร
ใช้ในปัจจุบัน ได้มาจากพ่อค้าในตลาดมากที่สุด ร้อยละ 27.39 รองลงมาคือธนาคารเพื่อการ
เกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ร้อยละ 20.24 กลุ่มเกษตรกรร้อยละ 20.23 และอื่น ๆ
เกษตรกรร้อยละ 54.76 ยังคงชำระเงินกู้เกษตรกรขายผลผลิตส่วนใหญ่ให้แก่พ่อค้าคนกลางใน
ท้องถิ่นรายได้เฉลี่ย ต่อจำนวนครอบครัวปีละ 27,610.25 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการศึกษา

Kelsey และ Hearne ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการเกษตรที่ดี ต้องอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ความจริงของสภาพการต่างๆ ในท้องถิ่น เช่น ที่ดิน ประชากร ชุมชน องค์การหรือ สถาบันต่างๆ ซึ่งได้จากการสำรวจ การสัมภาษณ์ระบบหรือการศึกษาแนวโน้มของสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม (economic and social trend studies) นอกจากนี้โครงการส่งเสริมที่ดีต้องสร้างมาจากปัญหาที่อยู่ในความต้องการ ความสนใจของชุมชน ความรู้ที่สิ่งใด เป็นความต้องการที่แท้จริง (felt need) ซึ่งสิ่งใดที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และอยู่ในความสนใจอย่างกว้างขวาง

Bradfuld ได้ แจกแจงขั้นตอนของการวางแผนไว้โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นแรกของการวางแผนการส่งเสริมจะต้องมีการศึกษารวมรวมข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ในท้องถิ่น ข้อมูลที่ศึกษา แบ่งออก เป็น 3 กลุ่มคือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอื่น เป็นธรรมชาติ ได้แก่สภาพภูมิอากาศ ดิน แม่น้ำ การชลประทาน ป่าไม้ แบบของการปลูกพืช
2. ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร เช่นจำนวนประชากร ลักษณะที่อยู่อาศัย ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมที่มีผลกระทบต่อการวางแผนการส่งเสริมทัศนคติต่อวิทยาการแผนใหม่ ความต้องการ ผู้นำ ความบาดหมางในชุมชน เป็นต้น
3. ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของฟาร์ม ได้แก่ขนาดของฟาร์ม ปริมาณผลผลิตแรงงาน การตลาด การคมนาคม การใช้เงินของประชากร เป็นต้น

พจน์ ได้ระบุข้อมูลที่ต้องการ (needed data) ในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานส่งเสริมว่ามีหลายประเภทดังนี้

- 1) ข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานผู้รับการส่งเสริม
- 2) ข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะ เรื่องที่ทำการส่งเสริม
- 3) ข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะสภาวะความต้องการของสังคม (วิทยา, 2521)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของ เกษตรกรตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ใน พ.ศ. 2531 โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 ชุด ครอบคลุมได้ ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรเป็นข้อมูลพื้นฐาน แสดงถึง เพศ, อายุ, ศาสนา, สถานภาพสมรส และอาชีพหลักของเกษตรกร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เพศ ในการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่าจำนวนเกษตรกรร้อยละ 72.82 เป็นเพศชาย เป็นเพศหญิง ร้อยละ 27.18 รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เพศของเกษตรกร ตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2531

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	75	72.82
หญิง	28	27.18
รวม	103	100

2. อายุ ในการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.01 มีอายุระดับ 41-50 ปี รองลงมา ร้อยละ 22.33 มีอายุระดับ 31-40 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 0.97 มีอายุสูงกว่า 70 ปี รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 อายุของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 31	16	15.53
31-40	23	22.33
41-50	34	33.01
51-60	21	20.39
61-70	8	7.77
สูงกว่า 70	1	0.97
รวม	103	100

หมายเหตุ : อายุต่ำสุด 24 ปี, อายุ สูงสุด 71 ปี และอายุเฉลี่ย 43.16 ปี

3. ศาสนา ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 98 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาร้อยละ 4.85 เกษตรกรนับถือศาสนาอิสลาม รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การนับถือศาสนาของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	98	95.15
อิสลาม	5	4.85
รวม	103	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สถานภาพสมรส ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.44 ได้แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน ส่วนอีกร้อยละ 10.68 นั้นเป็นหม้าย และอีกร้อยละ 3.86 เป็นโสด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สถานภาพสมรสของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน	88	85.44
หม้าย	11	10.68
โสด	4	3.88
รวม	103	100

5. ระดับการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 56.31 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 13.59 เกษตรกรไม่ได้เรียนหนังสือ และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.88 เกษตรกรเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับการศึกษาของเกษตรกร ตำบลบ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	4	3.88
จบต่ำกว่า ป.4	8	7.77
จบ ป. 4	58	56.31
จบ ป. 5-7	12	11.65
จบ ม.ศ. 1-3	4	3.88
จบสูงกว่า ม.ศ. 3	7	6.80
รวม	103	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. จำนวนบุตร ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรร้อยละ 96.12 แต่งงานแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 48.49 มีบุตร 4-5 คน รองลงมาร้อยละ 30.3 มีบุตร 1-3 คน รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนบุตรของเกษตรกร ต.บ้านหรั่ง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531

บุตร	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีบุตร	2	2.02
น้อยกว่า 3	15	15.15
3	15	15.15
4	27	27.27
5	21	21.22
6	6	6.06
7	7	7.07
มากกว่า 7	6	6.06
รวม	99	100

17. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 22.33 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คน รองลงมาร้อยละ 21.36 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 6 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 3.88 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว มากกว่า 8 คน รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 จำนวนสมาชิกของครอบครัวเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531

จำนวนสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 4	17	16.50
4	21	20.39
5	23	22.33
6	22	21.36
7	10	9.71
8	6	5.83
มากกว่า 8	4	3.88
รวม	103	100

8. อาชีพหลักของเกษตรกร ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.35 ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมา ร้อยละ 8.74 ประกอบอาชีพทำนา และร้อยละ 1.94 ประกอบอาชีพรับจ้างกรีดยาง รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 อาชีพหลักของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ทำสวนยางพารา	91	88.35
ทำนา	9	8.74
รับจ้างกรีดยาง	2	1.94
เลี้ยงสัตว์	1	0.97
รวม	103	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๑. อาชีพครองของเกษตรกร จากการศึกษาปรากฏว่า อาชีพครองของเกษตรกร ส่วนใหญ่ร้อยละ 28.16 มีอาชีพทำนารองลงมาร้อยละ 25.24 ไม่มีอาชีพครอง และร้อยละ 15.53 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ อาชีพครองของเกษตรกร ต. บ้านหรุ อ. ทาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ทำนา	29	28.16
ไม่มีอาชีพครอง	26	25.24
เลี้ยงสัตว์	16	15.53
รับจ้างนอกรการเกษตร	12	11.65
ปลูกผักและสวนผลไม้	7	6.80
ค้าขาย	6	5.83
รับราชการ	4	3.88
รับจ้างกรีดยาง	3	2.91
รวม	103	100

ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร

ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรเป็นข้อมูลที่แสดงถึงรายได้ และรายจ่ายต่อปี, แหล่งเงินทุน, วัตถุประสงค์ของการใช้เงินทุน, แหล่งเงินฝาก, มูลค่าของทรัพย์สินและการถือครองที่ดิน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รายได้ต่อปีของเกษตรกร ได้แบ่งรายได้จากการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม และรายได้จากนอกรการเกษตร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 รายได้จากการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏ

ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ ๑๐.๖๖ มีรายได้จากการทำสวนยาง รองลงมาร้อยละ 5.๐1 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีรายได้จากการทำนา และร้อยละ 2.71 มีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 รายได้เฉลี่ยต่อปีจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร ต. บ้านพรอ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2521

รายได้	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
สวนยาง	65,266.20	90.36
ทำนา	3,616.31	5.01
เลี้ยงสัตว์	1,953.40	2.71
รับจ้างกรีดยาง	881.87	1.22
ปลูกผักและสวนผลไม้	508.74	0.70
รวม	72,226.52	100

- หมายเหตุ : 1) รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว 72,226.52 บาทต่อปี
 2) รายได้ต่ำสุดต่อครอบครัวเท่ากับ 6,000 บาทต่อปี
 3) รายได้สูงสุดต่อครอบครัวเท่ากับ 178,666 บาทต่อปี
 4) เกษตรกรทำการเกษตรในรอบ 1 ปี เฉลี่ย 207.96 วัน

12. รายได้จากการประกอบอาชีพนอกรายการเกษตร ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 51.26 ได้จากการรับจ้างรองลงมาร้อยละ 26.92 ได้จากการรับราชการและร้อยละ 21.82 ได้จากการค้าขายและค่าดอกเบี้ย รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๕. ตารางที่ 11 รายได้เฉลี่ยต่อปีจากการประกอบอาชีพนอกการเกษตรของเกษตรกร ต. บ้านพรุ
อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายได้	จำนวนเงิน (บาท/ปี)	ร้อยละ
รับจ้าง	2,245.15	51.26
รับราชการ	1,178.83	26.92
ค้าขาย	892.72	20.38
ดอกเบียร์	63.11	1.44
รวม	4,379.81	100

2. รายจ่ายของเกษตรกร ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการแบ่งรายจ่ายต่อปีของเกษตรกร ออกเป็น 2 ทางคือ รายจ่ายเพื่อการครองชีพและรายจ่ายเพื่อการลงทุน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 รายจ่ายเพื่อการครองชีพ ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่ารายจ่ายของเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 67.67 ได้ใช้จ่ายเป็นค่าอาหารรองลงมาร้อยละ 18.51 ได้ใช้จ่ายเพื่อการศึกษาและเล่าเรียนบุตร และร้อยละ 13.82 จ่ายเป็นค่าดอกเบียร์, ค่าเครื่องนุ่งห่ม, ค่ารักษาพยาบาล, ค่าน้ำค่าไฟ และค่าพักผ่อน รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการครองชีพของเกษตรกรต่อปี เฉลี่ยต่อครอบครัว ของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ปี)	ร้อยละ
ค่าอาหาร	19,191.37	67.67
ค่าการศึกษาและเล่าเรียนบุตร	5,249.19	18.51
ค่าดอกเบียร์	1,354.30	4.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงวิชาการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ปี)	ร้อยละ
ค่าเครื่องนุ่งห่ม	1,059.36	3.73
ค่ารักษาพยาบาล	918.86	3.24
ค่าน้ำค่าไฟ	523.62	1.84
ค่าพักผ่อน	65.18	0.23
รวม	28,361.88	100

2.2 รายจ่ายเพื่อการลงทุน ในการศึกษาคั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.46 ได้จ่ายเป็นค่าปุ๋ยและยารองลงมา ร้อยละ 28.79 จ่ายเป็นค่าเตรียมดินและ ร้อยละ 10.10 จ่ายเป็นค่าเช่า ซึ่งน้อยที่สุดรายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 รายจ่ายเพื่อการลงทุนของเกษตรกรต่อปีเฉลี่ยต่อครอบครัว ต. บ้านพรอ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	ยางพารา (บาท/ปี)	ทานา (บาท/ปี)	เลี้ยงสัตว์ (บาท/ปี)	ปลูกผักและ สวนผลไม้ (บาท/ปี)	รวม	ร้อยละ
ค่าปุ๋ยและยา	6,420.98	394.75	-	9.90	6,835.63	61.46
เตรียมดิน	3,000.97	194.50	-	-	3,195.48	28.73
ค่าจ้าง	598.64	100.00	-	-	698.64	6.28
ค่าพันธุ์พืชและสัตว์	318.45	-	58.25	4.47	381.17	3.43
ค่าเช่า	-	11.65	-	-	11.65	0.10
รวม	10,349.03	700.9	58.25	14.37	11,122.56	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๓. รายได้สุทธิ ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๘.๘๑ มีรายได้สุทธิต่อครอบครัว ต่ำกว่า 20,001 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ ร้อยละ 22.33 เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่อครอบครัว ระหว่าง 20,001-40,00 บาทต่อปี และน้อยที่สุดร้อยละ 1.94 เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่อครอบครัว ระหว่าง 100,001-120,000 บาทต่อปี รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 รายได้สุทธิต่อครอบครัวของเกษตรกร ต. บ้านหรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา
ปี พ.ศ. 2531

รายได้สุทธิ (บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000	41	39.81
20,001-40,000	23	22.33
40,001-60,000	15	14.56
60,001-80,000	13	12.62
80,001-100,000	4	3.88
100,001-120,000	2	1.94
สูงกว่า 120,000	5	4.86
รวม	103	100

- หมายเหตุ : 1) รายได้ต่ำสุด - 7,400 บาท
2) รายได้สูงสุด 201,100 บาท
3) รายได้เฉลี่ย 37,121.89 บาท

4. การกู้เงิน ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งเกษตรกรออกเป็น 2 ประเภท คือ เกษตรกรที่กู้เงินและเกษตรกรที่ไม่ได้กู้เงิน ซึ่งส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.๓4 เกษตรกรไม่ได้กู้เงิน รองลงมาร้อยละ 44.66 เกษตรกรมีการกู้เงิน รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 การกู้เงินของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้กู้เงิน	57	55.34
กู้เงิน	46	44.66
รวม	103	100

5. แหล่งเงินกู้ ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.17 กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รองลงมา ร้อยละ 21.74 กู้จากญาติพี่น้องและน้อยที่สุดร้อยละ 4.35 กู้จาก สหกรณ์การเกษตร กับพ่อค้าและบริษัทไทยประกันชีวิตรายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แหล่งเงินกู้ของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

แหล่งเงินกู้	จำนวน	ร้อยละ
รทส.	24	52.17
ญาติพี่น้อง	10	21.74
เพื่อนบ้าน	5	10.87
สหกรณ์การเกษตร	3	6.52
ธ.พาณิชย์	2	4.35
อื่นๆ	2	4.35
รวม	46	100

หมายเหตุ : อื่นๆ ในที่นี้ได้แก่พ่อค้าและบริษัทไทยประกันชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. แหล่งเงินกู้และวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ของสมาชิก เมื่อพิจารณาจำนวนเงิน กู้จากแหล่งเงินกู้ต่างๆที่เกษตรกรกู้มาพบว่า เงินส่วนใหญ่ร้อยละ 46.29 กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 13.04 รองลงมา ร้อยละ 27.51 กู้จากธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 16 และน้อยที่สุดร้อยละ 9.63 กู้จากญาติพี่น้องเมื่อพิจารณา ถึงการใช้เงินกู้ของเกษตรกร ด้านการลงทุน , เพื่อการครองชีพ, สิ่งที่อยู่อาศัย และชำระหนี้เดิม แล้วปรากฏว่าจำนวนเงินส่วนใหญ่ร้อยละ 59.56 เกษตรกรใช้เงินกู้เพื่อวัตถุประสงค์ ในการลงทุน เพื่อการผลิต รองลงมา ร้อยละ 23.57 เกษตรกรใช้เงินกู้เพื่อวัตถุประสงค์ ในการสร้างที่อยู่อาศัย ที่เหลือเกษตรกรใช้เงิน เพื่อวัตถุประสงค์ในการชำระหนี้เดิมและเพื่อการครองชีพ

สำหรับจำนวนเงินกู้ที่เกษตรกรได้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จากการศึกษาปรากฏว่า เกษตรกรใช้เงินกู้ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.08 เพื่อวัตถุประสงค์ ในการลงทุน รองลงมา ร้อยละ 16.6 เพื่อวัตถุประสงค์ ในการชำระหนี้เดิม รายละเอียดต่าง ๆ ดังตาราง ที่ 17

7. ยอดเงินกู้, เงินชำระคืนและเงินที่ยังไม่ได้ชำระคืน จากการที่เกษตรกรกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ เมื่อได้สอบถามเกษตรกร เกี่ยวกับการชำระเงินคืน และยอดเงินค้าง การชำระปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.32 ค้างการชำระที่เหลือร้อยละ 36.68 เกษตรกรชำระเงินคืนแล้ว รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 18

18. แหล่งเงินฝาก ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการแบ่ง เงินฝาก ของเกษตรกร ตาม แหล่งต่างๆ ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.88 ฝากกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา ร้อยละ 15.63 เก็บไว้บ้านไม่มีการฝาก และร้อยละ 6.25 ฝากไว้กับธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 19

19. มูลค่าทรัพย์สิน ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า มูลค่าทรัพย์สินของเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 60.66 มีทรัพย์สินพวกที่ดิน รองลงมา ร้อยละ 32.01 เป็นบ้านเรือนและ ร้อยละ 3.00 เป็น รถจักรยานยนต์ มูลค่าทรัพย์สินของเกษตรกร โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว 353,322.54 บาท รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 แหล่งเงินกู้และวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้จากตัวอย่างเกษตรกรที่กู้เงินทั้งหมด ของเกษตรกร ด. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

แหล่งเงินกู้	ยอดเงินกู้		อัตรา ดอกเบี้ย (%)	วัตถุประสงค์ของการใช้เงินกู้						รวม			
	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ (%)		เพื่อการลงทุน จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ (%)	การครองชีพ จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ (%)	สร้างที่อยู่อาศัย จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ (%)	ชำระหนี้เดิม จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ (%)	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ (%)
จากธกส.	506,000	46.39	13.04	304,000	60.08	46,000	9.09	72,000	14.23	84,000	16.6	506,000	100
ธ.พาณิชย์	300,000	27.51	16.00	200,000	66.67	-	-	100,000	33.33	-	-	300,000	100
ญาติพี่น้อง	105,000	9.63	33.60	25,000	28.81	25,000	23.81	55,000	52.38	-	-	105,000	100
สหกรณ์การเกษตร	65,000	5.96	12.50	55,000	84.62	-	-	10,000	15.38	-	-	65,000	100
พ่อค้า	60,000	5.5	31.00	60,000	100	-	-	-	-	-	-	60,000	100
เพื่อนบ้าน	51,000	4.68	76.80	2,000	3.92	14,000	27.45	20,000	39.22	15,000	29.41	51,000	100
บ.ไทยประกันชีวิต	3,600	.33	13.00	3,600	-	-	-	-	-	-	-	3,600	100
รวม	1,090,600	100		649,600	59.56	85,000	7.79	257,000	23.57	99,000	9.08	1,090,600	100

รายงานผลการประเมินผลโครงการ
 ตามที่เทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

13708

ตารางที่ 18 ยอดเงินกู้, เงินชำระคืน และ เงินที่ยังไม่ได้ชำระคืน ของเกษตรกร ต.บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

แหล่งเงินกู้	ยอดเงินกู้	จำนวนเงินคืนแล้ว		ยอดเงินค้างชำระ		รวม	
		จำนวน (บาท)	ร้อยละ (%)	จำนวน (บาท)	ร้อยละ (%)	จำนวน (บาท)	ร้อยละ (%)
ธ. ก.ส.	506,000	175,000	34.58	331,000	65.42	506,000	100
ธ.พาณิชย์	300,000	70,000	23.33	230,000	76.67	300,000	100
ญาติพี่น้อง	105,000	50,000	47.62	55,000	52.38	105,000	100
สหกรณ์การเกษตร	65,000	15,000	23.08	50,000	76.92	65,000	100
พ่อค้า	60,000	60,000	100	-	-	60,000	100
เพื่อนบ้าน	51,000	30,000	58.82	21,000	41.18	51,000	100
บ. ไทยประกันชีวิต	3,600	-	-	3,600	100	3,600	100
รวม	1,090,600	400,000	36.68	690,600	63.32	1,090,600	100

หมายเหตุ : เกษตรกรมีหนี้สินเฉลี่ยครอบครัวละ 23,708.7 บาท

ตารางที่ 19 แหล่งเงินฝากของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ธนาคารพาณิชย์	23	71.87
เก็บไว้กับบ้านไม่มีการฝาก	5	15.63
ธกส.	2	6.25
เพื่อบ้านและญาติพี่น้อง	2	6.25
รวม	32	100

ตารางที่ 20 มูลค่าทรัพย์สินของเกษตรกร เมื่อคิดเป็นตัวเงินต่อครัวเรือนของเกษตรกร
ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวนเงิน/ครัวเรือน	ร้อยละ
ที่ดิน	214,322.82	60.66
บ้านเรือน	113,087.38	32.01
รถจักรยานยนต์	10,595.15	3.00
รถยนต์	5,145.63	1.46
สัตว์เลี้ยง	3,058.25	0.87
จักรรีดขาง	2,416.02	0.68
รถไถเดินตาม	1,912.62	0.54
เครื่องสูบน้ำ	1,405.83	0.39
รถจักรยาน	1,237.86	0.35
เครื่องมือเบ็ดเตล็ด	83.93	0.02
เครื่องพ่นยา	58.06	0.02
รวม	353,323.54	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. มูลค่าเครื่องอุปโภค ในการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏว่ามูลค่าเครื่องอุปโภคของ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 29.4 เป็นเฟอร์นิเจอร์ รองลงมาร้อยละ 25.83 เป็นโทรทัศน์และ ร้อยละ 14.57 เป็นตู้เย็น มูลค่าเฉลี่ยของเครื่องอุปโภคของเกษตรกรต่อครอบครัว 1,943,388 บาท รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 มูลค่าเครื่องอุปโภคของเกษตรกรต่อครัวเรือน ใน ต. บ้านหรุ อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวนเงิน/ครัวเรือน	ร้อยละ
เฟอร์นิเจอร์	5,713,59	19.40
โทรทัศน์	5,018,41	25.83
ตู้เย็น	2,831,75	14.57
ชุดหุและสเตอร์ไอ	1,958,25	10.08
เครื่องสะสม	1,748,54	9.00
เตาแก๊ส	1,612,59	8.30
พัดลม	216,02	1.11
จักรเย็บผ้า	178,16	0.92
เตารีด	154,56	0.79
รวม	19,433,88	100

11. การใช้ประโยชน์ของที่ดิน ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า การถือครองที่ดิน ของเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.06 มีที่ดินเพื่อทำสวนยาง รองลงมาร้อยละ 12.5 ใช้พื้นที่เพื่อทำนา ส่วนที่เหลือร้อยละ 11.39 เกษตรกรใช้ที่ดิน เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย, ที่ว่างเปล่า, ทำการเลี้ยงสัตว์, ไร่เช่า, ปลูกผัก และทำสวนผลไม้ เกษตรกรถือครองที่ดิน เฉลี่ยต่อครอบครัว 19.92 ไร่ รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 22

12. จำนวนถือครองที่ดินของเกษตรกร ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่าการถือครองที่ดินของเกษตรกร ส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.18 เกษตรกรถือครองที่ดินระหว่าง 11-15.5 ไร่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า รองลงมา ร้อยละ 19.42 เกษตรกรถือครองที่ดินระหว่าง 5-10.5 ไร่
ไม่วารณใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 การให้ประโยชน์ของที่ดินต่อครอบครัวของเกษตรกร ต. บ้านหรุ อ. หาดใหญ่
จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน (ไร่)/ครอบครัว	ร้อยละ
สวนยางพารา	15.15	76.06
ทำนา	2.50	12.55
ที่อยู่อาศัย	1.06	5.34
ที่ว่างเปล่า	0.73	3.66
ทำการเลี้ยงสัตว์	0.37	1.85
ให้เช่า	0.10	0.49
ปลูกผักและสวนผลไม้	0.01	0.05
รวม	19.92	100

ตารางที่ 23 จำนวนถือครองที่ดินของเกษตรกร ต. บ้านหรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ.
2531

ที่ดิน (ไร่)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า	11	10.68
5-10.5	20	19.42
11-15.5	28	27.18
16-20.5	11	10.68
21-25.5	8	7.76
26-30.5	6	5.83
มากกว่า 30.5	19	18.45
รวม	103	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ลงนามไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลทางด้านสังคมของ เกษตรกร

ข้อมูลทางด้านสังคมของ เกษตรกร เป็นข้อมูลที่แสดงถึงการ เข้า เป็นสมาชิกในกลุ่ม-
ต่างๆ การเข้าอบรมและตำแหน่งของ เกษตรกรในหมู่บ้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 24 การเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ.สงขลา
ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มยางแผ่น	40	36.37
กลุ่มลูกค้าของ ธกส.	35	31.82
กลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตร	17	15.45
ไม่ได้เข้ากลุ่มใด	12	10.91
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	6	5.45
รวม	110	100

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

1. การเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆ ของเกษตรกร ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการ
แบ่งกลุ่มต่างๆของเกษตรกร คือกลุ่มสหกรณ์การเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มลูกค้าสหกรณ์
กลุ่มยางแผ่นและเกษตรกรที่ไม่มีการเข้ากลุ่มใดเลย ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.37
เกษตรกรเข้ากลุ่มยางแผ่น รองลงมาร้อยละ 31.82 เกษตรกรเข้ากลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการ
เกษตร และสหกรณ์การเกษตร รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 24

2. การเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติของเกษตรกร ได้ทำการศึกษา
ในเรื่องของการเข้าร่วมอบรมของเกษตรกรเกี่ยวกับไทยอาสาป้องกันชาติ อบรมลูกเสือชาวบ้าน
อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และอบรมหมู่บ้านพัฒนาป้องกันตนเอง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่
ร้อยละ 36.37 ไม่ได้เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติเลย ส่วนเกษตรกรที่เข้า
ร่วมอบรมส่วนใหญ่ร้อยละ 31.82 อบรมอาสาพัฒนาป้องกันตนเองรองลงมา 15.45 เข้าอบรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไทยอาสาป้องกันชาติ และอบรมลูกเสือชาวบ้านเท่าๆกัน รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติของเกษตรกร ต. บ้านพรุ

อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 25๖1

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เข้าร่วมอบรมใดเลย	๖4	30.63
อาสาพัฒนาป้องกันตนเอง	24	21.62
อบรมลูกเสือชาวบ้าน	19	17.12
อบรมไทยอาสาป้องกันชาติ	18	16.22
อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน	1๕	14.41
รวม	111	100

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

๖. การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาของเกษตรกร จากการศึกษาเกษตรกรแต่ละคน ในเรื่องของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาพบว่า เกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.22 เกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา เป็นครั้งคราวลงมา ร้อยละ 33.98 เกษตรกรเข้าร่วมเกือบทุกครั้งเมื่อมีส่วนที่เหลือร้อยละ ๕8 พบว่า เกษตรไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาเลยรายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 26

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 26 การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาในวัดของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่
จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยเข้าร่วม	7	68
เข้าร่วม เป็นครั้งคราว	61	59.22
เข้าร่วม เกือบทุกครั้งเมื่อมี	35	33.98
รวม	103	100

4. ตำแหน่งของเกษตรกรที่ช่วยเหลือสังคมในท้องถิ่นในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งตำแหน่งต่างๆ ที่เกษตรกรดำรงตำแหน่งอยู่ มีหัวหน้ากลุ่มบ้าน, ประธาน ผู้สื่อข่าวสาธารณะสุข, ผู้สื่อข่าวประจำหมู่บ้าน กรรมการวัดและไม่ได้รับตำแหน่งใดเลย ซึ่งพบว่าเกษตรกรที่ไม่มีตำแหน่งใดเลยมากที่สุดร้อยละ 78.65 ส่วนเกษตรกรที่ดำรงตำแหน่งมากที่สุด ร้อยละ 11.65 เป็นกรรมการวัด รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ตำแหน่งของเกษตรกรที่ช่วยเหลือสังคมในท้องถิ่น ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่
จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับตำแหน่งใดเลย	81	78.65
กรรมการวัด	12	11.65
ผู้สื่อข่าวประจำหมู่บ้าน	5	4.85
ผู้สื่อข่าวสาธารณะสุข	3	2.91
อื่นๆ	2	1.94
รวม	103	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
หมายเหตุ : อื่น คือ หัวหน้ากลุ่มแม่บ้านและประธานผู้สื่อข่าวสาธารณะสุข
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร

ข้อมูลทางการส่งเสริมทางการเกษตรของเกษตรกรเป็นข้อมูลที่แสดงถึงการขายผลผลิต ความรู้ในการผลิต แหล่งพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ และระดับความเดือนร้อน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตลาด ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.69 เกษตรกรนำผลผลิตไปขายให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด รองลงมาร้อยละ 29.13 เกษตรกรนำผลผลิตไปขายโดยการรวมกลุ่มกันแล้วนำไปขาย ให้กับโรงงาน รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 การขายผลผลิตของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ อ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
นำไปขายให้กับคนกลางในตลาด	45	43.69
รวมกลุ่มกันแล้วนำไปขายให้กับ โรงงาน	30	29.13
ขายให้กับพ่อค้าในหมู่บ้าน	28	27.18
รวม	103	100

2. พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.81 ได้พันธุ์พืชจากกองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยางรองลงมาร้อยละ 29.13 ได้จากการปลูกเอง รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29 แหล่งพันธุพิชและพันธุสัตว์ของเกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา
ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	41	39.81
จากการปลูกเอง	30	29.13
ซื้อจากเพื่อนบ้าน	15	14.56
ซื้อจากตลาด	15	14.56
จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม	2	1.94
รวม	103	100

๓. ความรู้ ในการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.59 ได้
รับความรู้ในเรื่องการผลิต จากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง รองลงมาร้อยละ 38.83
เกษตรกรค้นคว้าด้วยตนเอง รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ความรู้ในเรื่องการเกษตรที่ได้รับจากที่ต่างๆของเกษตรกร ต. บ้านพรุ
อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	50	48.59
ค้นคว้าตนเอง	40	38.83
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	11	10.68
เพื่อนบ้าน	2	1.94
รวม	103	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ว่าห้ามมิให้ผู้อื่นนำเอกสารที่สงวนไว้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือ ในการศึกษา
 ครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.69 เกษตรกรไม่ต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือ
 จากทางราชการ รองลงมาคือร้อยละ 33.98 เกษตรกรต้องการที่จะตั้งกลุ่มยางแผ่น และร้อยละ
 12.62 เกษตรกรต้องการที่ปรับปรุงกลุ่มยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพ รายละเอียดต่างๆดังตารางที่
 31

ตารางที่ 31 ความต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือและจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ของเกษตรกร

ด. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการอะไรเลย	45	43.69
ตั้งกลุ่มยางแผ่น	35	33.98
ปรับปรุงกลุ่มยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพ	13	12.62
กลุ่มแม่บ้านเพื่อการทอผ้า	10	9.71
รวม	103	100

5. เกษตรกรที่เข้าอบรมจากราชการ ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกร
 ส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.95 เกษตรกรไม่เคยเข้าร่วมอบรมจากทางราชการเลย รองลงมาร้อยละ
 31.10 เกษตรกร เข้าอบรมเกี่ยวกับ การทำยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพและร้อยละ 14.56
 เกษตรกรเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับ การปลูกฝักสวนครัว รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 32 การเข้าฝึกอบรม เกี่ยวกับการ เกษตรจากทางราชการรองเกษตรกร ต. บ้านพรุ
 อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ เคย เลย	36	34.95
วิธีทำยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพ	32	31.10
การปลูกฝักสวนครัว	15	14.56
เพาะ เม็ด	10	9.71
ทำปุ๋ยหมัก	10	9.71
รวม	103	100

6. ความต้องการของเกษตรกร ในเรื่องของการเกษตร ในการศึกษาครั้งนี้
 ปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.1 เกษตรกรไม่ต้องการให้ทางราชการฝึกอบรมเรื่อง
 ใดเลย ส่วนเกษตรกรที่ต้องการฝึกอบรม เกี่ยวกับการเกษตรมีเพียงร้อยละ 35.9 ซึ่งเกษตรกร
 มีความต้องการฝึกอบรมด้านการทำยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ร้อยละ 29.1 รองลงมา
 ร้อยละ 6.8 เกษตรกรต้องการเข้าอบรมเกี่ยวกับการจักรสาน ร้อยละเอ็ดต่าง ๆ ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ความต้องการให้ทางราชการจัดฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของ
 เกษตรกร ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	66	64.1
อบรมด้านการทำยางแผ่นให้มีคุณภาพ	30	29.8
การจัดสวน	7	6.8
รวม	103	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่วารณใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการของเกษตรกร เมื่อศึกษาถึง ลักษณะความต้องการของเกษตรกรจากทางราชการในเรื่องของปุ๋ย, พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์, น้ำ, ความรู้เกี่ยวกับการผลิต, ยาปราบวัชพืช, สารเคมีฆ่าเชื้อโรคและแมลง, การตลาด, การขนส่ง, ทุน และการปรับปรุงดิน ในเรื่องของการความรู้ในการผลิตร้อยละ 13.59 เกษตรกรมีความต้องการความช่วยเหลือมากรองลงมาร้อยละ 7.77 เกษตรกรมีความต้องการปานกลาง ในด้านของ ทุนร้อยละ 10.68 เกษตรกรมีความต้องการมากและ ร้อยละ 4.85 เกษตรกรมีความต้องการ ปานกลาง รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการเกี่ยวกับการผลิตของเกษตรกร

ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ., 2531

รายการ	ระดับความต้องการ								จำนวน	ร้อยละ
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่ต้องการ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ปุ๋ย	7	13.59	17	16.50	30	29.13	49	47.57	103	100
พันธุ์พืช	1	0.97	10	9.71	50	48.54	42	40.78	103	100
พันธุ์สัตว์	4	3.88	1	0.97	18	17.48	80	77.67	103	100
น้ำ	7	6.8	11	10.68	28	27.18	57	55.34	103	100
ความรู้เกี่ยวกับผลิต	14	13.59	8	7.77	41	39.18	40	38.83	103	100
ยาปราบวัชพืช	1	0.97	2	1.94	6	5.83	94	91.26	103	100
สารเคมีฆ่าเชื้อโรค/แมลง	13	12.62	15	14.56	28	27.18	47	45.64	103	100
การตลาด	-	-	4	3.88	6	5.83	93	90.29	103	100
การขนส่ง	-	-	3	2.91	6	5.83	94	91.29	103	100
ทุน	11	10.68	5	4.85	38	36.89	49	47.58	103	100
การปรับปรุงดิน	2	1.94	5	4.85	30	29.13	66	64.06	103	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง
และอาชีพทำนา

ในการศึกษาเรื่องสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรตำบลบ้านพรุ อำเภอ-
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ใน พ.ศ. 2531 โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 ครอบครัว ได้ตัว
อย่างเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา 91 ครอบครัว และเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำ
นา 9 ครอบครัว สามารถเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพ
ทำสวนยาง และอาชีพทำนาได้ผลปรากฏดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา

1. เพศ ในการศึกษาคั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ
74.73 เป็นเพศชาย เป็นเพศหญิงร้อยละ 25.27 ส่วนเกษตรกรอาชีพทำนา ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.56
เป็น เพศชาย ส่วนเพศหญิง ร้อยละ 44.44 รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 35

ตารางที่ 35 เพศของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต. บ้านพรุ
อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

เพศ	ทำสวนยาง	ทำนา
	ร้อยละ	ร้อยละ
ชาย	74.74	55.56
หญิง	25.27	44.44
รวม	100	100

2. อายุ ในการศึกษาคั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพสวนยางส่วนใหญ่
ร้อยละ 34.07 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และรองลงมาร้อยละ 23.08 มีอายุระหว่าง 31-40
ปี ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.46 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี รอง
ลงมาร้อยละ 33.33 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 36 อายุของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ

อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

อายุ	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
ต่ำกว่า 31	17.58	-
31-40	23.08	11.11
41-50	34.07	33.33
51-60	16.48	44.45
61-70	7.69	11.11
สูงกว่า 70	1.1	-
รวม	100	100

หมายเหตุ : 1) อายุเฉลี่ยของเกษตรกรอาชีพทำสวนยาง	42.03	ปี
2) อายุสูงสุดของเกษตรกรอาชีพทำสวนยาง	71	ปี
3) อายุต่ำสุดของเกษตรกรอาชีพทำสวนยาง	24	ปี
4) อายุเฉลี่ยของเกษตรกรอาชีพทำนา	52.62	ปี
5) อายุสูงสุดของเกษตรกรอาชีพทำนา	65	ปี
6) อายุต่ำสุดของเกษตรกรอาชีพทำนา	38	ปี

3. ศาสนา ในการศึกษารึ้นปีปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพสวนยางส่วน
ใหญ่ร้อยละ 94.51 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาร้อยละ 5.49 นับถือศาสนา อิสลาม ส่วนเกษตร
กรที่ประกอบอาชีพทำนา ทั้งหมดร้อยละ 100 นับถือศาสนา พุทธ รายละเอียดต่างๆดังตารางที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 37 การนับถือศาสนาของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน
ด. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

ศาสนา	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
พุทธ	94.51	100
อิสลาม	5.49	-
รวม	100	100

4. สถานภาพสมรส ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.62 แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน รองลงมา ร้อยละ 10.98 เป็นหม้าย และร้อยละ 4.40 ยังเป็นโสด ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา ส่วนใหญ่ร้อยละ 88.89 แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน รองลงมา ร้อยละ 11.11 เป็นหม้าย รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38 สถานภาพสมรสของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา, ใน
ด. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

สถานภาพสมรส	ทำสวนยาง	ทำนา
แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน	84.62	-
หม้าย	10.98	82.89
โสด	4.40	11.11
รวม	100	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ระดับการศึกษา ในการศึกษาคั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำ ส่วนอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 59.33 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 12.09 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-7 ซึ่งเท่ากับกับ เกษตรกรที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.45 จบต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 33.33 ไม่ได้เรียนหนังสือ รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39 ระดับการศึกษาของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและบางชีพทำนา ใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ.สงขลา ปี พ.ศ. 2531

ระดับการศึกษา	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	12.09	33.33
จบต่ำกว่า ป.4	4.40	44.45
จบ ป. 4	59.33	22.22
จบ ป. 5-7	12.09	-
จบ ม.ศ. 1-3	4.40	-
จบสูงกว่า ม.ศ. 3	7.69	-
รวม	100	100

6. จำนวนบุตร ในการศึกษาคั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.59 มีบุตร 4 คน รองลงมาร้อยละ 20.45 มีบุตร 5 คน ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ร้อยละ 37.5 มีบุตร 5 คน รองลงมาร้อยละ 25 มีบุตร 6 คน รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 40 จำนวนบุตรของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต.บ้านพรุ
อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

จำนวนบุตร	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
ไม่มีบุตร	2.27	-
น้อยกว่า 3	17.05	-
3	14.77	12.5
4	29.54	-
5	20.45	37.5
6	4.55	25
7	6.82	12.5
มากกว่า 7	4.55	12.5
รวม	100	100

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ในการศึกษารั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 26.16 มีจำนวนสมาชิก 5-6 คน รองลงมาร้อยละ 21.98 มีจำนวนสมาชิก 4 คน ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ร้อยละ 33.34 มีจำนวนสมาชิก 7 คน รองลงมาร้อยละ 22.22 มีจำนวนสมาชิก 5 คน รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 41

ตารางที่ 41 จำนวนสมาชิกของครอบครัวเกษตรกรที่ ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา
ใน ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

จำนวนสมาชิก	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
น้อยกว่า 4	16.48	11.11
4	21.98	-
5	23.08	22.22
6	23.08	11.11
7	7.69	33.34
8	6.59	-
มากกว่า 8	11	22.22
รวม	100	100

ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา

1. รายได้และรายจ่าย ในการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง มีรายได้เฉลี่ยทางการเกษตรต่อครอบครัว 78,486.80 บาทต่อปี รายได้เฉลี่ยนอกการเกษตรต่อครอบครัว 4,167.80 บาทต่อปี ส่วนรายจ่ายที่เกี่ยวกับการครองชีพเฉลี่ยต่อครอบครัว 30,937.64 บาทต่อปี รายจ่ายเพื่อการลงทุนเฉลี่ยต่อครอบครัว 12,374.07 บาทต่อปี รายได้สุทธิ เฉลี่ยต่อครอบครัว 39,342.89 บาทต่อปี ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา มีรายได้เฉลี่ยทางการเกษตรต่อครอบครัว 20,911.11 บาทต่อปี รายได้เฉลี่ยนอกการเกษตรต่อครอบครัว 5,955.56 บาทต่อปี ส่วนรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการครองชีพเฉลี่ยต่อครอบครัว 16,505.56 บาทต่อปี รายจ่ายเพื่อการลงทุนเฉลี่ยต่อครอบครัว 1,984.44 บาทต่อปี และรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อครอบครัว 8,376.67 บาทต่อปี รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 42 รายได้ และรายจ่าย เฉลี่ยของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพ
ทำนา ใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	ทำสวนยาง จำนวนเงิน (บาท/ปี)	ทำนา จำนวนเงิน (บาท/ปี)
รายได้เฉลี่ยของอาชีพทางการเกษตรต่อครอบครัว	78,486.80	80,911.11
รายได้เฉลี่ยของอาชีพนอกการเกษตรต่อครอบครัว	4,167.80	5,955.56
รายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการครอบครัวเฉลี่ยต่อครอบครัว	30,937.64	16,505.56
รายจ่ายเพื่อการลงทุนเฉลี่ยต่อครอบครัว	12,374.07	1,984.44
รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อครอบครัว	39,342.89	8,396.67

2. รายได้สุทธิต่อครอบครัว ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 31.87 มีรายได้ต่ำกว่า 20,001 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 25.27 มีรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาทต่อปี และน้อยที่สุดร้อยละ 2.2 มีรายได้ระหว่าง 100,001-120,000 บาทต่อปี ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาทั้งหมดร้อยละ 100 มีรายได้ ต่ำกว่า 20,001 บาทต่อปี รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 43

ตารางที่ 43 รายได้สุทธิต่อครอบครัวของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา
ใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

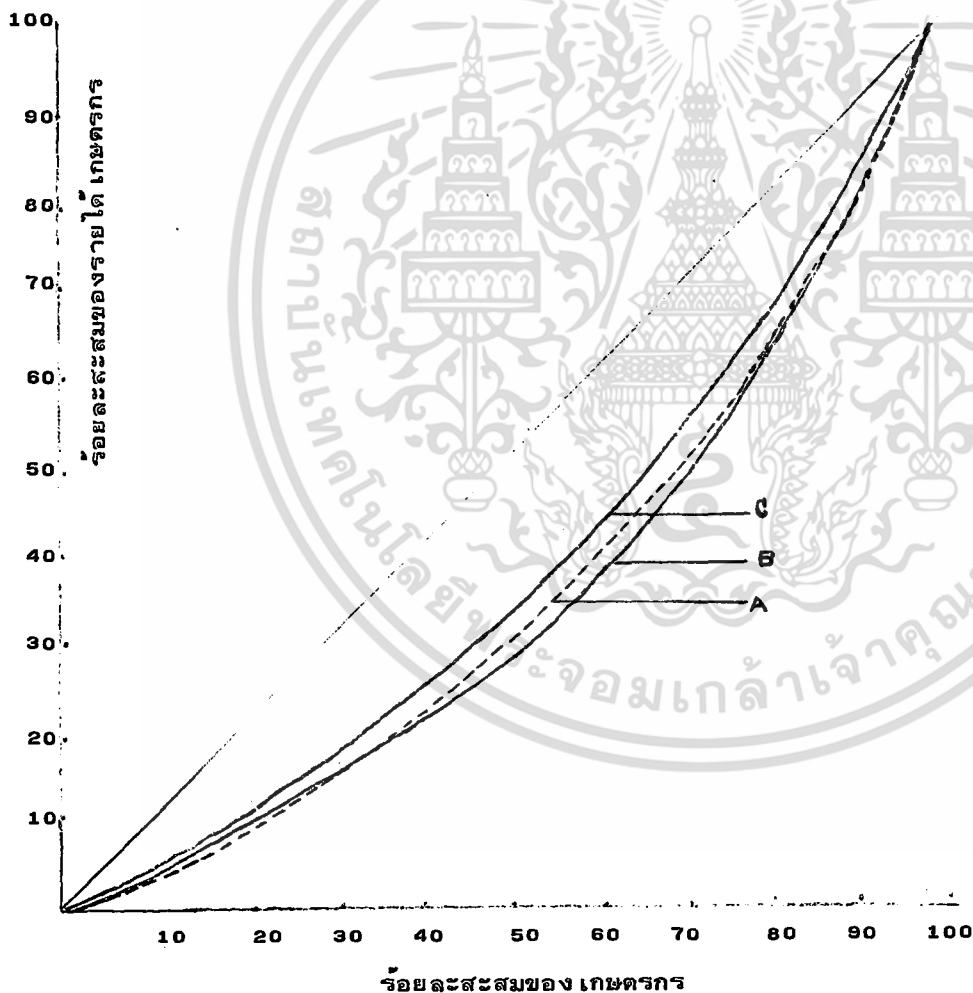
รายได้	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,001	31.87	100
20,001-40,000	25.27	-
40,001-60,000	16.48	-
60,001-80,000	14.29	-
80,001-100,000	4.4	-
100,001-120,000	2.2	-
สูงกว่า 120,000	5.49	-
รวม	100	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การกระจายรายได้ การกระจายรายได้ของ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาพบว่า มีการกระจายรายได้ดีกว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง เนื่องจาก เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางมีพื้นที่การเพาะปลูก แตกต่างกันกล่าวคือ บางครอบครัว มีพื้นที่ขนาดใหญ่ทำให้มีรายได้จากการทำสวนยางสูง ทำให้แตกต่างกับ เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ยัง มีพื้นที่การเพาะปลูกขนาดเล็กอยู่ ส่วน เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนานั้น เกือบทั้งหมด เกษตรกร ยังถือครองพื้นที่ขนาดเล็กอยู่ ทำให้มีรายได้น้อยและใกล้เคียงกันมาก รายละเอียดต่างๆดัง

ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การกระจายรายได้ของ เกษตรกรทั้งหมด เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา ใน ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา

แสดงการกระจายรายได้โดยใช้เส้น เคอร์ เร็นซ์

หมายเหตุ : 1) A คือ เส้นการกระจายรายได้ของ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา

2) B คือ เส้นการกระจายรายได้ของ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

3) ทั้ง C คือ เส้นการกระจายรายได้ของ เกษตรกรทั้งหมด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. แหล่งเงินกู้ ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ร้อยละ 52.27 กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รองลงมา ร้อยละ 22.73 กู้เงินจาก ญาติพี่น้อง ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา ร้อยละ 50 กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เท่ากับเพื่อนบ้าน รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 44

ตารางที่ 44 แหล่งเงินกู้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต. บ้านพรุ

อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

แหล่งเงินกู้	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
ธกส.	52.27	50
ญาติพี่น้อง	22.73	-
เพื่อนบ้าน	9.09	50
สหกรณ์การเกษตร	6.81	-
ธ.พาณิชย์	4.55	-
อื่นๆ	4.55	-
รวม	100	100

- หมายเหตุ : 1) อื่นๆในที่นี้ได้แก่พ่อค้าและ บ. ไทยประกันชีวิต
2) จำนวนเงินกู้ที่เกษตรกรครองชีพทำสวนยาง เฉลี่ยครอบครัวละ 23,309.11 บาทต่อปี
3) จำนวนเงินกู้ที่เกษตรกรอาชีพทำนา เฉลี่ยครอบครัวละ 17,500.00 บาทต่อปี

5. แหล่งเงินฝาก ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.00 ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา ร้อยละ 10.72 เก็บเงินไว้กับบ้านไม่มีการฝาก ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาร้อยละ 50 ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และเก็บเงินไว้กับบ้านไม่มีการฝากเท่ากัน รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 45 แหล่งเงินฝากของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนาใน

ด. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา

แหล่งเงินฝาก	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
ธนาคารพาณิชย์	75.00	50
เก็บไว้กับบ้านไม่มีการฝาก	10.72	50
ธกส.	7.14	-
ให้ญาติพี่น้องกู้	3.57	-
ให้เพื่อนบ้านกู้	3.47	-
รวม	100	100

๕. การถือครองที่ดิน ในการศึกษารังนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ถือครองที่ดินเป็นของตนเองเฉลี่ยต่อครอบครัว 21.46 ไร่ ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาถือครองที่ดินเป็นของตนเองเฉลี่ยต่อครอบครัว 10.19 ไร่ รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 46

ตารางที่ 46 การถือครองที่ดินเฉลี่ยต่อครอบครัวของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ด. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
การถือครองที่ดินเฉลี่ยต่อครอบครัว	21.46	10.19
การถือครองที่ดินสูงสุดต่อครอบครัว	65	15
การถือครองที่ดินต่ำสุดต่อครอบครัว	3.5	2.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. มูลค่าทรัพย์สินและเครื่องอุปโภค ในการศึกษารั้งนี้ปรากฏว่า มูลค่าทรัพย์สินและเครื่องอุปโภคของ เกษตรที่ประกอบอาชีพทำสวน เฉลี่ยต่อครอบครัว 405,433,13 บาท ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา มีมูลค่าทรัพย์สินและเครื่องอุปโภค เฉลี่ยต่อครอบครัว 123,798 บาท

ข้อมูลทางด้านสังคมของ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา

ในการศึกษารั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆของ เกษตรกร, การเข้าอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ, การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา และตำแหน่งที่เกษตรกรดำรงอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆดังต่อไปนี้

1. การเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆของเกษตรกร ในการศึกษารั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.82 เข้ากลุ่มยางแผ่น รองลงมาร้อยละ 35.71 เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาทั้งหมดร้อยละ 100 ไม่ได้เข้ากลุ่มใดเลย รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 47

ตารางที่ 47 การเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างๆของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	ทำสวนยาง	ทำนา
กลุ่มยางแผ่น	40.82	-
ลูกค้าของธกส.	35.71	-
กลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตร	13.27	-
ไม่เข้ากลุ่มใด	8.16	100
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	2.040	-
รวม	100	100

หมายเหตุ : ตอบได้หลายข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การเข้าอบรม เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ในการศึกษาครั้งนี้นำปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.47 ไม่ได้เข้าอบรมใดเลย รองลงมา ร้อยละ 21.98 เข้าอบรมอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.78 ไม่ได้เข้าอบรมใดเลย รองลงมา ร้อยละ 11.11 เข้าอบรมอาสาสมัครรักษา-ความปลอดภัยของหมู่บ้าน ซึ่งเท่ากับอาสาพัฒนาป้องกันตนเองรายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 48

ตารางที่ 48 การเข้าอบรม เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา ใน ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
ไม่เข้าอบรมใดเลย	27.47	77.78
อาสาพัฒนาป้องกันตนเอง	21.98	11.11
ลูกเสือชาวบ้าน	19.78	-
ไทยอาสาป้องกันชาติ	18.68	-
อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน	12.09	11.11
รวม	100	100

3. การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา ในการศึกษาครั้งนี้นำปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.24 เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาเป็นครั้งคราว รองลงมา ร้อยละ 36.26 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาทุกครั้งเมื่อมี ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.56 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเป็นครั้งคราว รองลงมา ร้อยละ 22.22 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาทุกครั้งเมื่อมีซึ่งเท่ากับ เกษตรกรที่ไม่เคยเข้าร่วมเลย รายละเอียดต่าง ๆ ดังตารางที่ 49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 49 การเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนและอาชีพ
ทำนาใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
เข้าร่วม เป็นครั้งคราว	58.24	55.56
เข้าร่วม เกือบทุกครั้งเมื่อมี	36.26	22.22
ไม่เคยเข้าร่วม	5.5	22.22
รวม	100	100

4. ตำแหน่งของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.12 ไม่ได้รับตำแหน่งใดเลย รองลงมา ร้อยละ 10.98 เป็นกรรมการวัด ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 ไม่ได้รับตำแหน่งใดเลย รองลงมา ร้อยละ 22.22 เป็นกรรมการวัด และร้อยละ 11.11 เป็นผู้สื่อข่าวสาธารณะสุข รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 50

ตารางที่ 50 ตำแหน่งที่เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาดำรงอยู่ในปี พ.ศ.
2531

รายการ	ทำสวนยาง ร้อยละ	ทำนา ร้อยละ
ไม่ได้รับตำแหน่งใดเลย	79.12	66.67
กรรมการวัด	10.98	22.22
ผู้สื่อข่าวประจำหมู่บ้าน	5.50	-
ผู้สื่อข่าวสาธารณะสุข	2.20	11.11
อื่นๆ	2.20	-
รวม	100	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
หมายเหตุ : อื่นๆ ในที่นี้คือ หัวหน้ากลุ่มแม่บ้านและประธานผู้สื่อข่าวสาธารณะสุข
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลทางการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา

1. ตลาด ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.56 ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด รองลงมาร้อยละ 87 ขายผลผลิต โดยรวมกลุ่มกันแล้วนำไปขายให้กับโรงงานและร้อยละ 28.57 ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าในหมู่บ้าน ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.78 ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด รองลงมาร้อยละ 22.22 ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าในหมู่บ้านรายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 51

ตารางที่ 51 การขายผลผลิตของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนา ใน . . .

ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	อาชีพทำสวนยาง ร้อยละ	อาชีพทำนา ร้อยละ
นำไปขายให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด	39.56	77.78
รวมกลุ่มกันแล้วนำไปขายให้กับโรงงาน	21.87	-
ขายให้กับพ่อค้าในหมู่บ้าน	28.57	22.22
รวม	100	100

2. ความต้องการให้ทางราชการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับการเกษตร ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ร้อยละ 61.59 ไม่ต้องการให้ทางราชการจัดฝึกอบรมใดๆ รองลงมาร้อยละ 38.88 ต้องการที่จะให้ทางราชการฝึกอบรมวิธีการทำยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และร้อยละ 6.59 ต้องการให้ทางราชการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดสวน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ร้อยละ 77.78 ไม่ต้องการให้ทางราชการฝึกอบรมใดๆ เช่นเดียวกับเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง รองลงมาร้อยละ 11.11 ต้องการให้ทางราชการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเท่ากับให้ทางราชการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดสวนรายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แหล่งพันธู์พืชและพันธู์สัตว์ ในการศึกษาคั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.05 ได้จากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง รองลงมา ร้อยละ 23.08 ได้จากการปลูกเอง ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.78 ได้จากการปลูกเอง รองลงมา ร้อยละ 22.22 ที่มาจากตลาด รายละเอียดต่างดังตารางที่ 52

ตารางที่ 52 แหล่งพันธู์พืชและสัตว์ที่เกษตรกรประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา ใน ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ., 2531

รายการ	อาชีพทำสวนยาง ร้อยละ	อาชีพทำนา ร้อยละ
จากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	45.05	-
จากการปลูกเอง	23.08	77.78
ซื้อจากเพื่อนบ้าน	16.48	-
หาซื้อมาเองจากตลาด	13.19	22.22
จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม	2.20	-
รวม	100	100

4. ความรู้ที่เกษตรกรได้รับ ในการศึกษาคั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.95 ได้จากกองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยาง รองลงมา ร้อยละ 31.87 จากการค้นคว้าด้วยตนเอง ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ร้อยละ 88.89 จากการค้นคว้าด้วยตนเองรองลงมา ร้อยละ 11.11 จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รายละเอียดต่างดังตารางที่ 53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 53 ความรู้ที่เกษตรกรประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนาได้รับใน ต. บ้านพรุ
อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	อาชีพทำสวนยาง ร้อยละ	อาชีพทำนา ร้อยละ
กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	54.95	-
ค้นคว้าด้วยตนเอง	31.87	88.89
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	10.99	11.11
เพื่อนบ้าน	2.19	-
รวม	100	100

5. ความต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือและจัดตั้งกลุ่ม ในการศึกษาค้นคว้า
ปรากฏว่าเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 38.46 ให้จัดตั้งกลุ่มยางแผ่น
รองลงมา ร้อยละ 37.36 ไม่ต้องการอะไรเลย และร้อยละ 13.19 ต้องการที่จะปรับปรุงยาง
แผ่นให้มีคุณภาพ ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาทั้งหมด ร้อยละ 100 ไม่ต้องการความช่วยเหลือ
และจัดตั้งกลุ่มใดๆ รายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 54

ตารางที่ 54 ความต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือและจัดตั้งกลุ่มของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพ
ทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	อาชีพทำสวนยาง ร้อยละ	อาชีพทำนา ร้อยละ
ตั้งกลุ่มยางแผ่น	38.46	-
ไม่ต้องการอะไรเลย	37.36	100
ปรับปรุงยางแผ่นให้มีคุณภาพ	13.19	-
กลุ่มแม่บ้านเพื่อการทอผ้า	10.99	-
รวม	100	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้เฉพาะเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตรของเกษตรกร ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางส่วนใหญ่ ร้อยละ 35.17 วิธีการทำยางแผ่นให้มีคุณภาพ รองลงมาร้อยละ 28.57 ไม่เคยเข้าฝึกอบรมใดๆเลย และร้อยละ 15.38 เข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกผักสวนครัว ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาส่วนใหญ่ร้อยละ 28.29 ไม่ได้เข้าฝึกอบรมใดๆเลย รองลงมาร้อยละ 11.11 เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการเพาะเห็ดนางฟ้า รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 55

ตารางที่ 55 การเข้าฝึกอบรม เกี่ยวกับการเกษตรของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง และอาชีพทำนาใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	อาชีพทำสวนยาง ร้อยละ	อาชีพทำนา ร้อยละ
วิธีการทำยางแผ่นให้มีคุณภาพ	35.17	-
ไม่เคยเข้าฝึกเลย	28.57	28.29
การปลูกผักสวนครัว	15.38	-
วิธีทำปุ๋ยหมัก	10.99	-
เพาะเห็ด	9.89	11.11
รวม	100	100

เมื่อศึกษาถึงความต้องการของเกษตรกรอาชีพทำนาจากทางราชการ ในเรื่องของปุ๋ยพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์, น้ำ, ความรู้เกี่ยวกับการผลิต, ยาปราบวัชพืช, สารเคมีฆ่าเชื้อโรคและแมลง การตลาด การขนส่ง และการปรับปรุงดินในเรื่องของปุ๋ยเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ

44.44 เกษตรกรมีความต้องการมากและไม่ต้องการความช่วยเหลือในด้านของพันธุ์สัตว์ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 33.33 เกษตรกรมีความต้องการมากเพราะเกษตรกรมีความคิดต้องการที่จะเลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว รายละเอียดต่างๆดังตารางที่ 57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 56 ความต้องการให้ทางราชการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของเกษตรกรที่
ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนาใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา
ปี พ.ศ. 2531

รายการ	อาชีพทำสวนยาง		อาชีพทำนา	
	จำเป็น	ร้อยละ	จำเป็น	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	61,53		77,78	
การทำยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพ	38,88		11,11	
การจัดสวน	6,59		11,11	
รวม	100		100	

ตารางที่ 57 ความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา
ใน ต. บ้านพรุ อ. ทาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	ระดับความต้องการ								จำนวน (คน)	ร้อยละ รวม
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่ต้องการ			
	จำเป็น	ร้อยละ	จำเป็น	ร้อยละ	จำเป็น	ร้อยละ	จำเป็น	ร้อยละ		
ปุ๋ย	4	44,45	-	-	1	11,11	4	44,45	9	100
พันธุ์พืช	1	11,11	4	44,44	-	-	4	44,44	9	100
พันธุ์สัตว์	3	33,33	-	-	-	-	6	66,67	9	100
น้ำ	1	11,11	-	-	2	22,22	6	66,67	9	100
ความรู้เกี่ยวกับการผลิต	-	-	-	-	2	22,22	7	77,78	9	100
ยาปราบวัชพืช	-	-	-	-	2	22,22	7	77,78	9	100
สารเคมีฆ่าเชื้อโรค/แมลง	-	-	1	11,11	3	33,33	5	55,56	9	100
การตลาด	-	-	1	11,11	2	22,22	6	66,67	9	100
การขนส่ง	-	-	-	-	3	33,33	6	66,67	9	100
ทุน	-	-	1	11,11	3	33,33	5	55,56	9	100
การปรับปรุงดิน	-	-	1	11,11	4	44,44	5	55,56	9	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อศึกษาถึงลักษณะความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ในเรื่องของ ปุ๋ย พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ น้ำ ความรู้เกี่ยวกับการผลิต ยา-ปราบวัชพืช สารเคมีฆ่าเชื้อโรคและแมลง การตลาด การขนส่ง ทูน และการปรับปรุงดิน ปรากฏว่าในเรื่องของความรู้เกี่ยวกับการผลิตเกษตรกรร้อยละ 35,16 ไม่ต้องการรองลงมาร้อยละ 14.29 มีความต้องการมาก ในส่วนของเงินทุนเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 48,35 เกษตรกรไม่ต้องการความช่วยเหลือรองลงมาร้อยละ 38.46 เกษตรกรมีความต้องการน้อยรายละเอียดต่างๆ ดังตารางที่ 58

ตารางที่ 58 ความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางใน ต. บ้านพรุ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา ปี พ.ศ. 2531

รายการ	ระดับความต้องการ								จำ รวม (คน)	ร้อยละ
	มาก จำ นวน	ร้อยละ	ปานกลาง จำ นวน	ร้อยละ	น้อย จำ นวน	ร้อยละ	ไม่ต้องการ จำ นวน	ร้อยละ		
ปุ๋ย	3	3.3	16	17.58	28	30.77	44	48.35	91	100
พันธุ์พืช	-	-	5	5.5	49	53.85	37	40.65	91	100
พันธุ์สัตว์	1	1.1	-	-	17	18.68	73	80.22	91	100
น้ำ	6	6.6	10	10.99	25	27.47	50	54.44	91	100
ความรู้เกี่ยวกับการผลิต	14	15.38	7	7.7	38	41.76	32	35.16	91	100
ยาปราบวัชพืช	1	1.1	1	1.1	3	3.30	86	94.50	91	100
สารเคมีฆ่าเชื้อโรค/แมลง	12	14.29	14	15.38	24	26.37	40	43.96	91	100
การตลาด	-	-	3	3.3	3	3.3	85	93.40	91	100
การขนส่ง	-	-	1	1.1	2	2.2	88	96.70	91	100
ทูน	10	10.09	2	2.2	35	38.46	44	48.35	91	100
การปรับปรุงดิน	2	2.2	3	3.3	26	28.57	60	65.93	91	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้างนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาวะเศรษฐกิจและสังคม เปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาและความต้องการของเกษตรกร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้สำหรับวางแผนในการดำเนินการส่งเสริม การเกษตรระดับตำบล เพื่อการจัดการฟาร์มให้มีประสิทธิภาพ

ลักษณะทั่วไปของเกษตรกร หัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 72.81 เป็นชาย อายุเฉลี่ย 43 ปี ระดับการศึกษาต่ำ มีสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่ มี 5 คน ในส่วนของรายได้สุทธิของเกษตรกร ต่อครอบครัวประมาณ 31,121 บาทต่อปี การกู้เงินส่วนใหญ่ แล้วเกษตรกรจะกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อนำเงินนั้นมาลงทุน เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.32 ของจำนวนเงินกู้เกษตรกรยังคงชำระอยู่

ข้อมูลทางด้านสังคม เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.37 เกษตรกรเข้ากลุ่มยางแผ่น ส่วนการอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาตินั้น เกษตรกรส่วนใหญ่ จะเข้าอบรมโครงการอาสาป้องกันตนเองในหมู่บ้าน เพื่อให้ปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย กิจกรรมทางด้านศาสนานั้น เกษตรกรเข้าบ้างเป็นครั้งคราว

ในการศึกษาค้างนี้พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.69 ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด รองลงมาที่ขายให้กับโรงงานโดยรวมกลุ่มกัน แหล่งพื้นที่พืช พันธุ์สัตว์ ตลอดจนความรู้ในเรื่องของการผลิตนั้น เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

ในการศึกษาค้างนี้มีปัญหาและความต้องการของ เกษตรกรพบว่า เกษตรกรร้อยละ 33.98 ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือในการรวมกลุ่มกันของ เกษตรกรเพื่อขายผลผลิต สำหรับกลุ่มเกษตรกรที่เข้ากลุ่มยางแผ่นอยู่แล้ว ต้องการให้สมาชิกของกลุ่มปรับปรุงคุณภาพผลผลิตยางแผ่นให้ตรงกับความต้องการของตลาด สำหรับการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตรของเกษตรกร เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 34.95 ไม่เคยเข้าฝึกอบรมเลย ส่วนเกษตรกรที่เคยเข้าอบรมนั้น ร้อยละ 31.1 ของเกษตรกรทั้งหมดได้เข้าอบรมเกี่ยวกับการผลิตยางแผ่นให้มีคุณภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการเปรียบเทียบทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมของ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยางกับอาชีพทำนาพบว่า เกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพทำสวนยางและอาชีพทำนา มีความแตกต่างกันในด้านรายได้สุทธิของครอบครัว โดย เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง มีรายได้สุทธิของครอบครัวเฉลี่ย ครอบครัวละ 39,342.89 บาทต่อปี ส่วน เกษตรกรผู้ประกอบอาชีพทำนานั้น มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อครอบครัว 8,376.67 บาทต่อปี จำนวนเงินกู้ที่ เกษตรกรที่มีอาชีพทำสวนยาง มีหนี้สินเฉลี่ย ครอบครัวละ 23,309.1 บาท ส่วน เกษตรกรที่มีอาชีพทำนานั้น มีหนี้สินเฉลี่ยครอบครัวละ 17,500 บาท เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.59 ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด เช่นเดียวกับ เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา

ข้อเสนอแนะ

เกษตรกรที่มีอาชีพทำนาควรที่จะมีการปลูกพืชอื่นที่ใช้ระยะเวลาสั้น สลับกับการทำนา โดยใช้พื้นที่ว่างเปล่าหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต เนื่องจากเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา จะมีเวลาว่างมาก ซึ่งสามารถจะใช้เวลาที่ว่างขึ้นนั้นให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ นอกจากนี้แล้ว เกษตรกรยังสามารถหารายได้โดยการรับจ้างทั่วไปได้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องทำการปลูกพืช จะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ ให้กับครอบครัว เป็นการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ เพิ่มขึ้นอีกด้วย

เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวนยาง นั้น ควรที่จะรวมกลุ่มเพื่อผลิตยางแผ่นให้มีประสิทธิภาพ เพราะ เมื่อรวมกลุ่มกันแล้วสามารถ เชิญผู้มีความรู้จากทางราชการมาให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตยางแผ่น ได้สะดวก รวดเร็วและทั่วถึงกันจะทำให้เกิดมีข้อต่อรองกับพ่อค้าหรือโรงงานได้ นอกจากนี้ปัจจุบันสามารถที่จะขายผลผลิตน้ำยางข้นได้ทันทีไม่ต้องแปรรูป เป็นยางแผ่นดิบ ดังนั้น เกษตรกรควรคำนึงในส่วนนี้ว่า เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว อย่างไรให้ผลตอบแทนดีกว่า

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาเพียงสภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของ เกษตรกรและความต้องการ ความช่วยเหลือจากทางราชการของเกษตรกร เท่านั้นครั้งต่อไปน่าจะทำการศึกษาดังความเหมาะสมของดินในการปลูกยาง ความเหมาะสมของพันธุ์ยางที่ใช้ปลูกและความเป็นได้ที่จะแนะนำให้เกษตรกรหันมาขายน้ำยางข้น เพิ่มขึ้นโดยศึกษาผลตอบแทน และความสูญเสียของการทำยางแผ่นดิบ เช่น ในส่วนของชีเยาง ที่ได้จากการทำยางแผ่น และค่าใช้จ่ายที่นำไปซื้อวัสดุอุปกรณ์การทำยางแผ่น แต่ถ้าหากเกษตรกร ขาย น้ำยางข้นแล้ว ในส่วนนี้จะไม่มีและยังสามารถประหยัดเวลา สามารถนำเวลาว่างนั้นไปประกอบอาชีพอื่นๆ เพื่อเพิ่มรายได้ให้มากกว่าเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- ✓ เฉลิมชัย คงคาสุวรรณค์. 2526. การศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- ✓ ดิเรก ฤกษ์ทราย. 2526. การส่งเสริมการเกษตร หลักการและวิธีการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : โรงพิมพ์ บี เอฟ โอ.
- ทำนอง สังคาลลวมิช. 2523. พัฒนาเกษตร. สำนักพิมพ์หนังสือพิมพ์การพิมพ์
- ✓ ยกย่อง พิศุภธาดกุล. 2523. การสำรวจพื้นฐานของเกษตรกรเพื่อการส่งเสริมการเกษตร ในหมู่บ้านวังแค ตำบลท่ามเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วิทยา ดำรงค์เกียรติศักดิ์. 2521. การศึกษาสภาวะเศรษฐกิจสังคมและความต้องการของเกษตรกร ในตำบล ตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท พ.ศ. 2520. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ✓ วิศาล ศรีมหาวิโรจน์. 2528. การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรทำสวนบ้านนาสาม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2530. สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีเพาะปลูก 2529/30. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2531. ข้อมูลระดับหมู่บ้าน. (โรเฟี้ยว)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ**1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ทางการเกษตร มี**

รายการ	บาท/ปี
จากการทำสวนยางพารา
จากการทำนา
จากการเลี้ยงสัตว์
จากการปลูกผักและสวนผลไม้
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรระบุ

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายได้นอกเหนือจากการเกษตรมี

รายได้	บาท/ปี
จากการค้าขาย
รับจ้าง
รับราชการ
ค่าดอกเบี้ย
ค่าเช่าที่ดิน
อื่น ๆ ระบุ

3. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการครองชีพ

รายได้	บาท/ปี
ค่าอาหาร
ค่าเครื่องนุ่งห่ม
ค่ารักษาพยาบาล
ค่าพักผ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	บาท/ปี
ค่าการศึกษาและเล่าเรียนบุตร
ค่าดอกเบี้ยย
อื่น ๆ ระบุ

14. รายจ่ายที่ท่านใช้จ่ายเพื่อการลงทุน มี

รายการ	ยางพารา (บาท/ไร่/ปี)	ทานา (บาท/ไร่/ปี)	เลี้ยงสัตว์ (บาท/ไร่/ปี)	ปลูกผักและสวนผลไม้ (บาท/ไร่/ปี)
เตรียมดิน
ค่าพันธุ์พืชและสัตว์
ค่าปุ๋ยและค่ายา
ค่าจ้าง
ค่าเช่า
ค่าอุปกรณ์ เบ็ดเตล็ด
ค่าอาหารสัตว์
ค่าขนส่ง
ค่าอื่น ๆ ระบุ

15. ท่านมีเงินพอสำหรับ เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการครองชีพและการลงทุนหรือไม่

(กรณีพอใช้ให้ไปถามในข้อ 11 และ กรณีไม่พอใช้ให้ไปถามในข้อ 6)

() พอใช้

() ไม่พอใช้

16. กรณีเงินของไม่พอใช้ท่านแก้ปัญหาด้วยวิธีใด

(กรณีมีการกู้ยืมไปถามในข้อ 8 และ กรณีไม่กู้ยืมให้ไปถามในข้อ 7)

() กู้ยืม

() ไม่กู้ยืม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. เมื่อท่านไม่มีการกู้ยืมท่านแก้ปัญหาอย่างไร

- () รับจ้างทำงานนอกเวลา () อยู่เฉย ๆ แต่ช่วยกันประหยัด
() อื่น ๆ ระบุ.....

8. แหล่งเงินกู้

- () พ่อค้า จำนวน.....บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ บาท/เดือน
() เพื่อนบ้านจำนวน บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ บาท/เดือน
() ญาติพี่น้องจำนวน..... บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ บาท/เดือน
() ธนาคารพาณิชย์จำนวน.....บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ..... บาท/เดือน
() ธกส. จำนวนบาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ..... บาท/เดือน
() อื่น ๆ ระบุ.....จำนวน.....บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ..... บาท/เดือน

9. วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน

- () เพื่อการลงทุน จำนวนเงิน บาท
() เพื่อการครองชีพ จำนวนเงิน บาท
() นำมาสร้างที่อยู่อาศัย จำนวนเงิน บาท
() เพื่อชำระหนี้เดิม จำนวนเงิน บาท

10. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินประมาณ บาท

11. ท่านมีเงินเหลือจากค่าใช้จ่ายต่างๆ หรือไม่ (กรณีไม่เหลือไม่ต้องถาม ข้อ 12)

- () เหลือ () ไม่เหลือ

12. กรณีรายได้ของท่าน เหลือท่านนำเงินของท่านทำอะไร

- () ฝากธนาคาร () ให้เพื่อบ้านกู้ยืม
() ให้ญาติพี่น้อง () เก็บไว้กับบ้านเฉย ๆ
() อื่น ๆ ระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. มูลค่าของทรัพย์สิน เมื่อคิด เป็นตัว เงินแล้ว

รายการ	จำนวน เงิน
ที่ดิน
บ้าน เรือน
รถไถเดินตาม
เครื่องสูบน้ำ
รถแทรกเตอร์
รถยนต์
รถจักรยานยนต์
รถจักรยาน
จักรรีดยาง
เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ
เครื่องพ่นยา
อื่น ๆ ระบุ
14. ท่านมีที่ดินและการใช้ที่ดินอย่างไร	
รายการ	ไร่
จำนวนการถือครองที่ดิน
การใช้ประโยชน์จากที่ดิน
ที่อยู่อาศัย
สวนยางพารา
ทำนา
ทำการเลี้ยงสัตว์
ปลูกผักและสวนผลไม้
ให้เช่า
ที่ว่างเปล่า
อื่น ๆ ระบุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. ท่านมีเครื่องอุปโภคบริโภค จำนวนเท่าไร

รายการ	บาท
โทรทัศน์
ตู้เย็น
วิทยุ+สเตอริโอ
เตารีด
พัดลม
จักรเย็บผ้า
เตาแก๊ส
เครื่องประสม
เฟอร์นิเจอร์
อื่น ๆ

ข้อมูลทางด้านสังคม

- ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ กลุ่ม เกษตรกร	☐ กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร
☐ เข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์	☐ ลูกค้าของ ธกส.
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	
- ท่านเคยเข้าอบรม เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติบ้างหรือไม่

☐ ไม่เคย	☐ เคย ระบุ เช่น

- ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา บ้างหรือไม่

☐ ไม่เคย	☐ เคย ระบุ เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ท่านทำงาน เกี่ยวข้องกับการช่วย เหลือสังคม ในท้องถิ่นของท่านตำแหน่งใดบ้าง

.....

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร

1. เวลาที่ท่านใช้ประโยชน์จากการทำการเกษตรปีละประมาณ..... เดือน

2. ท่านขายผลผลิตของท่านโดยวิธีใด

- () นำไปขายให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด
 () รวมกลุ่มกันแล้วนำไปขายให้กับพ่อค้าคนกลางในตลาด
 () รวมกลุ่มกันแล้วให้พ่อค้าคนกลางมาซื้อในหมู่บ้าน
 () อื่น ๆ ระบุ.....

3. พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ต่างๆ ที่ท่านได้มาจากแหล่งใด

- () หาซื้อเองจากตลาด () จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
 () จากเพื่อนบ้าน () ได้มาเองจากการปลูก
 () อื่น ๆ ระบุ.....

4. ท่านได้รับความรู้ทางด้าน การเกษตร จากแหล่งใดมากที่สุด

- () เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร () บริษัทเอกชน
 () เพื่อนบ้าน () ค้นคว้าด้วยตนเอง
 () ญาติพี่น้อง () อื่น ๆ ระบุ.....

5. ท่านต้องการความช่วยเหลือ จากทางราชการด้านใดมากที่สุด (ให้ทำเครื่องหมาย (/) ในช่องที่เห็นว่าเหมาะสม)

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการเลย
ปุ๋ย
พันธุ์พืช
พันธุ์สัตว์
น้ำ
ความรู้เกี่ยวกับการผลิต
ยาปราบศัตรูพืช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการเลย
สารเคมี ข้ำเชื้อโรคและแมลง
ความรู้เกี่ยวกับการผลิต
ด้านการตลาด
ด้านการขนส่ง
เงินทุน
ปรับปรุงดิน
อื่น ๆ ระบุ
.....

6. ท่านต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือในการจัดตั้งกลุ่มใดบ้าง

..... เพื่อ

7. ท่านเคยเข้ารับการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรหรือไม่ (กรณีไม่เคย ไม่ต้องตอบข้อ 8)

() เคย () ไม่เคย

8. ท่านเคยเข้าอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ในเรื่องใดบ้าง

9. ท่านอยากจะให้ทางราชการมีการจัดและฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรอะไร

อีกบ้าง

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้